БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА

ИЗЛАЗИ ЈЕДАНПУТ МЕСЕЧНО | ГОДИНА II | БРОЈ 12 | СЕПТЕМБАР 1977. | ЦЕНА 3 ДИНАРА

Социјалистичка Република Србија - Аутономна Покрајина Војводина ИСТОРИЈСКИ АРХИВ Бела Црква

Банке у функцији развоја удруженог рада

Развој материјалне основе удруженог рада, као трајан задатак, не може се замислити без активног учешћа финансијских организација — пословних банака пре свега. У овом процесу друштвене репродукције банкарски механизам треба и мора да буде у функцији подстицања овог процеса — да га подстиче убрзава и омогућава.

На основама Закона о удруженом раду и Закона о основама кредитног и банкарског система у нашој земљи започет је процес трансформације банкарског механизма.

Шта је наша средина учинила на овим задацима?

Процес трансформације у нашој општини практично је започет још у прошлој години. Наиме, након више расправа, а пре свега, у јавној дискусији о средњорочном плану развоја до 1980. године, дошли смо до констатације да постојећа мрежа и организациона структура у овој области не задовољава и да се стање у њој треба да мења. При томе је оцењено да би банкарске организације, као асоцијације удруженог рада, морале да остваре активнији однос у реализацији развојних програма удруженог рада и тако испуне свој основни друштвени задатак.

Ове оцене су потврђене на заједничкој седници свих извршних органа друштвено-политичких организација у нашој општини и утврђени став: ДА СЕ ПРИЋЕ ОБЈЕДИЊАВАЊУ БАНАКА У НАШОЈ ОПШТИНИ И ФОРМИРА ЈЕДИНСТВЕНА БАНКА.

На основама овог става Извршно веће је предузело конкретне мере за оживотворење ових закључака.

У међувремену, на основама поменутог Закона на региону јужног Баната, а у оквиру Регионалне привредне коморе у Панчеву и општинских комитета, покренута је конкретна активност на изградњи новог банкарског система. На овај начин, наша већ започета активност укључила се у ове шире токове трансформације.

За спровођење овог друштвено-одговорног задатка у оквиру Регионалне привредне коморе, формиран је координациони одбор од представника извршних већа свих осам јужнобанатских општина. Обим задатка, осетљивост нових односа које треба конституисати на основама Закона и сазнање да је 15. јануар 1978. године дан до када све ово треба обавити, све нас ставља у ситуацију да квалитетно и ефикасно радимо.

Из ових разлога потекла је иницијатива да се у нашем листу покрене ова тема и да лист активно прати и читаоце информише како ови послови теку и која је, евентуална проблематика.

Истовремено оцењујемо да на овим пословима имамо још много задатака — обимних и сложених, те би на њима требало ангажовати, и на овај начин, све оне који могу да дају свој допринос. Из ових разлога са овом темом не завршавамо већ почињемо.

М. Лекић

Основни носиоци свеукупног привредног развоја наше општине су ПК „Јужни Банат" и „Стандард-бетон" на слици погони хладњаче и шљункаре

Нандор Мајор у Белој Цркви

ОЖИВОТВОРИТИ ПОСТАВКЕ ЗАКОНА О УДРУЖЕНОМ РАДУ

- **Упоредно са структуралним променама мењати и суштину друштвено-економских односа**
- **Комунисти морају бити у жижи свих збивања**

Једанаестог августа су у Белој Цркви боравили Нандор Мајор, секретар Извршног комитета Председништва ПК СКВ и Јожеф Франција, секретар Комисије за кадрове ПК СКВ. Они су, у преподневним часовима имали разговор са политичким активом комуниста у Пољопривредном комбинату „Јужни Банат", а поподне са комунистима Комбината за производњу грађевинског материјала Стандард-бетон" Овим састанцима присуствовали су и Милутин Царан, секретар Општинског комитета Савеза комуниста, Сава Стојанов, председник Скупштине општине и Зоран Шиншар, председник Извршног већа СО.

Главне теме ових разговора односиле су се на спровођење предстојећих избора у Савезу комуниста и на развој и престројавање ових двеју највећех организација у општини у смислу спровођења поставки Закона о удруженом раду.

Комунисти у ПК „Јужни Банат", како каже Жарко Петровић, настоје да оживотворе поставке Закона о удруженом раду. Они су тумачи решења која „раднички устав" нуди и покретачи су широких акција за мењање досадашњих односа у овој сложеној организацији са 1500 запослених, од којих је сваки четврти члан Савеза комуниста. Постепено се остварује непосредније повезивање произвођача у такве репродукционе целине које ће омогућити непосредније остваривање права радних људи у расподели према раду. Али, за остваривање тих циљева потребно је још веће ангажовање свих запослених, а у првом реду комуниста у свим фазама производње, за превазилажење слабости које још представљају кочницу за брже мењање односа.

Самом реорганизацијом се не решава све

Између осталог, Благоје Паковић, генерални директор ПК „Јужни Банат", подвукао је да су радници Комбината видели сопствене слабости и путеве како да их отклоне. Сигурно је да садашњом организацијом, па и реорганизацијом неће бити све решено, поготову не са становишта даљег развоја. Јер, план Комбината је веома амбициозан. До краја ове деценије треба да се инвестира милијарда динара у нове објекте, земљиште и опрему, а број запослених да се повећа за 1.200 радника. То захтева огромне напоре свих запослених, а нарочито у правилној оцени потреба и могућности сваке организационе целине и посматрање перспективе кроз успех целог колектива. При томе мора се имати стално на уму да ове организација има обавезе и као носилац привредног развоја целе општине.

Сарадња са приватним сектором

Комунисти „Јужног Баната" нису задовољни досадашњом сарадњом са индивидуалним пољопривредним произвођачима. До недавно је постојала само једна ООУР за кооперацију која је обухватала целу територију општине, па и шире, па у својим почетничким корацима, није могла да обради читав индивидуални посед. Према речима Војислава Павловића, директора ове ООУР, убудуће ће деловати три ООУР-а и то у Белој Цркви, Врачевгају и Јасенову, док се укаже потреба за формирањем још неких, што ће омогућити шире и конкретније сагледавање свих проблема око удруживања. Губици до којих је дошло у „Кооперацији" проузроковани су недостатком кадрова и опреме у досадашњој ООУР, као и неке друге слабости, што је имало одраза и на систем сарадње са земљорадницима. У последње време и то се поправља о чему најбоље сведочи податак да је до ове године од 4.500 земљорадника свега 200 било удружених, а да их је већ сада више од 1.150.

Недовољна информисаност

Да би сваки радник могао да се активно укључи у решавање насталих и текућих проблема како у извршавању планова производње тако и даљем развоју Комбината, неопходно је комплетна информисаност о свим збивањима у ООУР-у и Радној организацији. Међутим, на овом састанку је констатовано да је она недовољна. Мада се, на пример, већ дуже време ради на реорганизацији, радници нису још увек довољно упознати са свим варијантама, иако се већ приближавају и избори за органе управљања.

Према речима Миладина Перкића, можда је и то један од узрока да се неки комунисти пасивно понашају и тако препуштају да се многа питања решавају на нивоу стручних служби. По његовом мишљењу, не могу се очекивати жељени резултати ако људи не буду довољно информисани и ако у покретању и извршавању задатака комунисти не предњаче.

Мењати суштину односа

Учествујући у дискусији Нандор Мајор је указао на потребу мењања суштине друштвеноекономских односа, која се не може одвојено посматрати од промене организационе природе, које управо на основу тога логично настају. До краја године морају оживети нови односи заједништва у пракси, тако да Закон о удруженом раду постане ефикасно оружје радника, за шта се треба на време припремити.

Секретар Извршног комитета је даље говорио о појавама преливања дохотка, што дестимулише оне који се изванредно залажу за његово остварење, а помаже онима који лоше раде, па чак и стварају губитке.

И Милутин Царан, секретар ОК СКВ је у својој дискусији подвукао нека питања из активности комуниста у ПК „Јужни Банат", наглашавајући при том да ПК мора да буде отворен према свим пољопривредницима уопште и према удруживању пољопривреде у јужнобанатском региону и даље, о чему се води рачуна и при успостављању нове организационе структуре, које у Комбинату углавном чине ратарство, воћарство, угоститељство и промет.

(наставак на страни 2)

Амбициозни планови „Стандард-бетона" споро се реализују

Карло Бужек, секретар Конференције СКВ, Будимир Радуловић, директор Радне организације, Сава Стојанов, председник СО и Благоје Радомир, радник, говорили су о садашњем стању и даљем развоју „Стандард-бетона". Концепцијом развоја, како је наглашено, до 1980. године ова Радна организација треба да оспособи и модернизује постојећу производњу, као и да изгради нове, савремене капацитете који треба да знатно утичу на целокупни привредни развој општине. Предвиђена је изградња фабрике станова капацитета 500 станова годишње, односно 30.000 тона разних бетонских префабриката и елемената годишње, затим изградња фабрике бетонских цеви, капацитета 26.000 тона годишње.

Сем тога, предвиђено је увођење експлоатације кварцног песка где треба уложити око 30 милиона динара да би се обезбедио капацитет од 130.000 тона кварца годишње. За изградњу фабрике за производњу керамичких шпал-плочица потребно је обезбедити средства у износу од 450.000.000 динара и тиме обезбедити производњу 30.330 тона годишње итд.

Осим тешкоћа око изналажења средстава за остваривање ових планова, без сумње је и тешкоћа у недостатку стручних кадрова, чему се мора посветити посебна пажња, јер ту су углавном и основни разлози да се са реализацијом планова касни.

Комунисти у жижи збивања

Пошто је говорио о реалним условима и могућностима за остварење предвиђених планова, Нандор Мајор је нарочито подвукао улогу комуниста у том послу. Треба искористити предизборну и изборну активност у СК као конкретну прилику за сагледавање свих могућности, проблема и потреба, па се према томе организационо и акционо поставити. Критички оценити и анализирати досадашњи рад и активност комуниста како на извршавању планских задатака радне организације и ООУР-а, тако и на спровођењу ЗУР-а, а нарочито у развоју доходовних односа, као једног од основних предуслова за брже и ефикасно решавање свих задатака. При свему томе, обезбедити потпуно јединствено колектива, у чему комунисти морају бити носиоци.

Укључујући се у дискусију Милутин Царан је посебно потенцирао рад основних организација СК, које како је нагласио, морају бити у жижи свих збивања у колективу и за чије се поставке и политичке ставове морају сви доследно залагати и ангажовати.

Могућност формирања фабричких комитета

Говорећи о организованости СК, секретар Извршног комитета е покренуо расправу и око могућности формирања фабричких комитета, наравно у већим радним организациама, које имају више основних организација СКВ. Испоставило се, наиме, према речима друга Нандора, да у многим случајевима, због бројности основних организација, општински комитети нису у могућности да континуирано одржавају контакте са свим основним организацијама, из чега и произилази потреба за тражењем адекватнијих организационих решења. Јер, како је речено, од тога, од организованости СК, у многоме зависи и потенцирање активности организација, па је због тога у садашњим условима потребно и овом питању посветити пуну пажњу.

И секретар Општинског комитета сматра да у предизборној активности треба дискутовати и изнаћи најбоља организациона решења, као предуслов за успешан рад Савеза комуниста уопште. Између осталих, у предизборној активности и ово ће бити питање коме ће се придати пуни значај и заједнички утврђивати ставови, поготову што пред комунисте ове општине, која тежи да изађе из круга неразвиених средина, стоје веома одговорни и сложени задаци.

Стојче Соколовић

Привређивање у области привреде и друштвених делатности за период јануар-јун 1977. године

Привређивање позитивно

- **»Конфекција« и »Кооперација« без губитака**
- **Наша привреда постаје акумулативно способнија**

Привређивање у првих 6 месеци ове године у привреди наше општине је позитивно а што се може видети из следећих показатеља:

	Индех I-VI/77	I-VI/76
— укупан доходак		146,0
— утрошена средства		145,1
— доходак		147,4
— исплаћени бруто л. доходак		134,4
— акумулација		209,5
— губитак		50,7

Сви напред изнети показатељи показују пораст у односу на исти период прошле године.

И у овом обрачунском периоду јавља се губитак и то код ООУР-а „Засади" и ООУР-а „2 октобар" Јасеново но гледано за укупну привреду, укупан губитак је смањен за 49, 3% у односу на претходни период.

ООУРа „2 октобар" Јасеново и у овом периоду је пословала са губитком и то углавном због закашњења у испоруци опреме, затим због неекономично пројектованог типа пећи и горионика као и због великог оптерећења обавезама које су веће и од просечног оптерећења индустрије глинених производа.

Охрабрује стање у ООУР-а „Конфекција" која је у овом шестомесечном периоду пословала без губитака.

Посматрајући шестомесечно стање у 1976. години ова ООУР-а је имала губитак у износу од 2.035.000 динара и то углавном због неискоришћености капацитета, са свега 47% коришћен је капацитет, док је ситуација за првих шест месеци ове године много повољнија јер је капацитет коришћен са 90%.

Губитак у ООУР-а „Засади" није резултат производње и реализације из ове године већ је резултат великих залиха воћа из 1976. године јер је дошло до наглих промена цена воћу на тржишту услед чега је јабука и крушка продавана по нижој цени.

У овом обрачунском периоду похваљујуће је то што је ООУР-а „Кооперација" пословала без губитака. Прошлогодишњи губитак био је 4.681.000.динара.

ООУР-а „Трговина" и организације удруженог рада из области занатства такође послују позитивно с обзиром да су у прошлој години пословале са губитком.

За овај период издвојено је више за акумулацију од 109,5% а то значи да наша привреда постаје акумулативно способнија у односу на претходни период.

Укупан број запослених у привреди за 6 месеци је 3. 052 радника у односу на 2.886 радника у прошлој години а што значи да је повећање од 5,8%.

Овако млаи проценат повећања броја запослених показује да је ново запошљавање у привреди наше општине недовољно с обзиром на динамику запошљавања из средњорочног Програма развоја наше општине.

Укупан приход расте за 46,0%, утошена средства за 45,1%, доходак за 47,4% а што је и условило знатно већа издвајања за акумулацију.

Просечан месечни нето лични доходак запослених на бази стања крајем месеца за укупну привреду је 3.304. динара према 2.876. динара, односно, повећање је за 14,9% у односу на исти период прошле године.

Показатељи, којима се исказују резултати рада радника и пословања основних организација, јесу:

	Индех I-VI/77.	I-VI/76.
1. Доходак по раднику		139,4
2. Доходак у односу на просечно коришћена средства		200,0
3. Чист доходак по раднику		134,1
4. Акумулација у односу на доходак		133,3
5. Акумулација у односу на чист доходак		140,0
6. Акумулација у односу на просечно коришћена средства		300,0
7. Лични дохоци и средства за заједничку потрошњу по раднику		129,4
8. Чист лични доходак по раднику		114,9

Оцењујући ове показатеље можемо слободно констатовати да е привређивање у нашој привреди повољније у односу на исти период прошле године.

ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Резултати привређивања код друштвених делатности у обрачунском периоду јануар — јуни 1977. године су знатно бољи у односу на исти период 1976. године.

Укупан приход је повећан за 26,5 индексна поена у односу на исти период претходне године.

Утрошена средства су повећана за 10,4 индексна поена у односу на исти период 1976. године, а у односу на укупан приход показују пад за 16,1% што се одражава на раст дохотка. Остварени доходак бележи пораст од 33,5 индексна поена.

За личне дохотке у овој години издвојено је више 31,5 индексна поена а за акумулацију 21,9 индексна поена, што је више издвојено за 9,6% у одноосу на акумулацију.

Губитак по шестомесечном обрачуну у 1977. години имао је Историјски архив који је настао због неиспуњења обавеза СИЗ-а и буџета СО од којих се ова установа финансира. Радни колектив ове установе преузео је већ одговарајуће мере за санирање овог губитка.

Просечан број запослених на бази стања крајем месеца је повећан за свега 1,1 индексна поена у односу на исти период прошле године што се може констатовати да су друштвене делатности упошљавале веома мали број нових радника.

Просечан нето лични доходак запослених у друштвеним делатностима на бази стања крајем месеца је 4.073 динара према 3.197. динара у прош- 27,4%.

Меланија Станисављев

ДАН ГРАНИЧАРА ЈЕ У КАРАУЛИ „ДЕЈАН БРАНКОВ СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН

И ове су године представници кусићких друштвено-политичких организација, радних колектива а и мештани села, посетили своје војнике карауле „Дејан Бранков", уручили пригодне и скромне поклоне и честитали им празник, Дан граничара.

Кусићани то чине сваке године још од 1968. од када се 15. август званично слави као Дан граничара.

У току дана изведен је пригодан културно-уметнички програм, одиграна пријатељска утакмица. У ведром расположењу прослављан је овај празник.

За све ово време на грудобрану су се смењивале граничне патроле у данонoћном вршењу своје дужности.

Маријан Томичић

СОРА „Делиблатски песак" идућег лета

Следећег лета започеће омладинска радна акција „Делиблатски песак" у којој ће учествовати омладинци и омладинке из целе Југославије. Њихов ће бити задатак да оголеле делове Делиблатске пешчаре пошуме искључиво четинарима и направе заштитне појасеве од пожара. Поред тога правиће се ловни резерват за дивљач и асфалтни путеви око Делиблатске пешчаре, укупно око 78 км. У унутрашњости пешчаре градиће се колски путеви ради лакшег одржавања шумског амбијента.

У насељу „Чардак" где ће бити смештени вредни омладинци омладинке, изградиће се спортски центар. Он ће служити омладинцима за разна такмичења у слободним часовима. Касније ће тај центар служити за војну обуку ваншколске омладине и студената и као школа у природи.

У току 1980. и 1981. године планира се изградња спомен-парка у Делиблатској пешчари.

Већи део предвиђених радова обавиће се већ следећег лета у три смене, а свака смена бројаће 10 бригада са по 50 бригадира-омладинаца.

Корисност ове акције није потребно истицати. Поред тога, ово је дивна прилика за омладинце овог краја да део лета проведу у изванредном амбијенту, у веселом друштву и корисном раду.

Весна Томашевић

БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

РЕДАКЦИЈА

Главни и одговорни уредник
Озрен Ђурђев

Издавачки савет:
Зоран Павлов (председник), Божидар Шијачки, Жива Паликућа, Милан Милићевић, Милорад Радомир, Душан Станковић, Мирослав Бранковић, Владимир Кастељанов, Милан Кручичан, Слободан Стан, Алојз Хлавачек, Иштван Геич, Слободан Штрбац, Стеван Стефановић, Јован Петров, Драгиша Алексић, Александар Ранц, Озрен Ђурђев и Мирољуб Бура.

Редакцијски колегијум:
Стојче Соколовић, Владимир Банков, Мирјана Пешић, Илија Поповић, Антон Шованец, Јоца Боериу, Младен Лекић, Урош Влаховић, Милан Зарић, Татјана Тимотијевић.

Лектор:
Рада Срдановић

Уредник Фотографије:
Стеван Палинкаш

Технички сарадници:
Мирољуб Бура и Милета Костић

Штампа Граф. пред. „Сава Мунћан"
Рукописи и фотографије се не враћају

Адреса листа:
Бела Црква, 1. октобар бр. 65
Тел.: 851-071 Ж. рачун 66810-678-2190

— ПРОСЛАВЉАЈУЋИ ЗНАЧАЈНЕ ЈУБИЛЕЈЕ ВЕЗАНЕ ЗА 40-ТО ГОДИШЊИЦУ ДОЛАСКА ДРУГА ТИТА НА ЧЕЛО ПАРТИЈЕ И 85-ТО ГОДИШЊИЦУ ЊЕГОВОГ ЖИВОТА И РАДА, РЕДАКЦИЈА БЕЛОЦРКВАНСКИХ НОВИНА ЈЕ НА СВОЈОЈ ЗАДЊОЈ СЕДНИЦИ ДОНЕЛА ОДЛУКУ ДА ВАС У НЕКОЛИКО НАРЕДНИХ БРОЈЕВА ИНФОРМИШЕ О ДРУГУ ТИТУ — ЧОВЕКУ КОЈИ ЈЕ ЦЕО СВОЈ ЖИВОТ ПОСВЕТИО РЕВОЛУЦИОНАРНОЈ БОРБИ ЗА РАВНОПРАВНИЈИ ПОРЕДАК У ЗЕМЉИ И СВЕТУ. —

ТИТО-СТРАТЕГ, ПОЛИТИЧАР И БОРАЦ ЗА МИР И РАВНОПРАВНОСТ МЕЂУ НАРОДИМА И НАРОДНОСТИМА

Велики пријатељи и борци за несврстаност међу народима

НЕСВРСТАНОСТ

Прва конференција несврстаних земаља одржана је у Београду од 1. до 6. септембра 1961. године.

Београдска конференција је изнела сватање несврстаних земаља како у погледу садржине начела коегзистенције, тако и у погледу њихове важности у савременим међународним односима.

На Београдској конференцији несврстане земље су усресредиле пажњу на проблеме очувања мира, борби против колонијализма, демократизацији међународних односа и развоју неразвијених земаља.

У завршном документу конференције, тј. у познатој Београдској декларацији, садржани су основни принципи на којима ће се развијати политика несврстаних земаља.

1. Дозволити самосталан развој свакој држави, тј. не мешати се у унутрашњи развој других држава.

2. Сви сукоби у међународној заједници да се решавају мирним путем — без употребе силе — а основа такве политике је активна и мирољубива коегзистенција.

У периоду после одржавања Београдске конференције друг Тито је наставио са својом активношћу, а то потврђују и посете земљама Латинске Америке. Промене које су се дешавале на том подручју и у свету уопште створиле су могућности за ширење принципа политике несврставања, која није била усмерена само против блоковске поделе света, већ и против империјалистичких тенденција великих сила.

У свим земљама које је тада обишао наш Председник, Бразил, Чиле, Боливију, Мексико и друге, био је примљен као велики државник и истакнути борац за мир. У Бразилу су му том приликом упутили следеће речи добродошлице: „Нико боље од Вас, господине Председниче, не може да схвати националне разлике које искључују међусобно поштовање. Од краја рата ви се на међународном плану борите за независност, за право свакога да тражи властити пут у светлости националног и специфичног искуства за мир и сарадњу међу народима без обзира на различитост њихових институција, борите се за отпор решењима наметнутим од других сила, за дијалог не само оних који су различити већ и оних који су противници.“

Пошто је обишао земље Латинске Америке, Тито одлази 1964. године у СССР, ДР Немачку, Мађарску, Румунију, Финску, а нешто касније и у Либерију. То је био период великог расцвета политике несврставања и њених принципа који су усвојени на Београдској конференцији.

Колики је расцват политике несврставања био у том периоду, говори нам и Економска конференција несврстаних земаља која је одржана 1964. године у Каиру, на којој су учествовале 33 земље.

Одражавајући континуитет у раду председник Тито, Насер и Нехру састали су се 1964. године на Бриониима којом приликом су се договорили о одржавању друге конференције несврстаних земаља. На припремном саастанку у Коломбу, где се окупило 25 амбасадора земаља који су учествовали на Београдској конференцији, доносе одлуке да се II конференција одржи октобра месеца у Каиру 1964. године.

На Каирској конференцији учествовало је 57 делегата, што нам говори о томе колико је политика несврставања у том периоду ојачала. Каирска конференција једногласно усваја документ у коме све чланице изражавају отпор употреби силе у решавању међународних односа, дајући, истовремено, и подршку процесу деколонизације.

После Каирске конференције председник Тито наставља своја путовања са истим циљем, да учврсти принципе политике несврставања и да још једном докаже великим силама да у свету постоји велики број земаља које су присталице овакве политике.

Приликом посете скандинавској земљи Норвешкој, политичар и државник Герхардсон је рекао: „Дошао нам је у посету један од стварно великих државника данашњег света, вођа земље која је показала храброст и одлучност у борби за принципе слободе и независности“. Тада су многи норвешки листови писали: „Да је Југославија показала да се у великим међународним збивањима може чути и глас једне мале земље“. То је била још једна потврда јачању политике несврставања.

У току 1968. године, председник Тито одлази у земље Азије којом приликом посећује Камбоџу, и то управо у време када су САД већ претиле да са својим трупама пређу границе ове земље. Посета је имала за циљ јачање отпора несврстаних земаља агресивној империјалистичкој политици која је све више доводила у опасност светски мир. Југословенском Председнику принц Сиханук приредио је фантастичан дочек на стадиону у Пном Пену, где је око 50 000 вежбача својим телима написало: „Живео председник Тито“. Оваква политика наше земље и став нашег Председника одразиле су се у свету међу стотину милиона људи тако да је ову идеју спознао свако ко је путовао по разним земљама света, а име Тито изговарају често и они који нису чули за Југославију. Његово име продрло је као име племенитог и хуманог човека и великог борца за слободу свих људи. После посете земљама Азије, многи листови највећих земаља света писали су како су Титове изјаве против политике блокова изазвале у тим земљама јачи одјек него што се то на западу могло очекивати. Мала Југославија самостално је одлучила да се непосредно обрати азијским земљама а то је чињеница која говори о томе да ни једна европска земља није до тада развила такву иницијативу. Може се закључити да је Тито цео свој живот посветио борби за бољи живот, срећу људи и деце и то не само Југославије већ читавог света — свих раса и свих боја. Није ни чудо што наш Председник проводи живот у сталној борби против рата и оружаних сукоба, јер се у свету данас троши на наоружање стотине милијарди долара, док са друге стране хиљадама деце умире од глади. У сваком сукобу одраслих, у сваком рату па и сиромаштву деци је најгоре јер она највише страдају. Глад и оскудица у храни највећи је проблем нашег времена у коме је човек освојио Месец, остваривши највећа техничка и научна достигнућа, а та достигнућа нису придонела решавању великог проблема данашњице, глади у свету.

Крајње је време, често је говорио друг Тито- да се приступи решавању тих проблема јер је то интерес свих земаља и народа света. Битка за решавање оваквих проблема је битка коју воде независне земље, јер јаз између богатих и сиромашних, између развијених и неразвијених земаља, представља велику опасност за опстанак света.

(наставак у следећем броју)

Бранков Владимир

ГЕНЕРАЛ АРМИЈЕ, НИКОЛА ЉУБИЧИЋ, МЕЂУ БРИГАДИСТИМА

У нишком насељу „Иво-Лола Рибар“ где је била наша бригада у прво смени ОРА „Ниш 77“, културни и забавни живот био је богат и разноврстан. Бригаде су успоставиле пријатељске контакте са домаћинима, радним и културним организацијама, и са њима измењивале посете, спремали заједнички програм и јачали другарство. Посећивали су разне културне манифестације у граду, а и сами организовали забавни и културни живот, братимили се на траси и насељу. На Бубњу су 4. VII присуствовали прослави Дана борца, Дана устанка, 7. VII, свечано су у насељу обележили братимљењем бригада.

Посебан доживљај за све бригадисте била је посета Николе Љубичића насељу. Генерал армије је био одушевљен организацијом целокупног живота и рада бригадиста.

Бригадисти омладинског насеља „Иво-Лола Рибар“ одушевљено су поздравили високог госта

Снежана Гроздић

Ускоро јавна дискусија групе закона

Подршка законима историјског значаја

Социјалистички савез носилац јавне дискусије

Нацрт закона о радним односима

Веће удруженог рада и Друштвено-политичко веће Скупштине САП Војводине, на седницама од 1. јула, односно 28. јуна 1977. године, усвојили су Нацрт закона о радним односима У складу са Пословником Скупштине САП Војводине а на основу Програма законодавне активности у спровођењу Закона о удруженом раду, Нацрт закона о радним односима ставља се на јавну дискусију која траје до краја септембра 1977. године.

Значај овог будућег Закона је велики за укупне друштвено-економске односе у удруженом раду. Овај Закон обухвата уређивање права , обавеза и одговорности радника у свим облицима удруживања рада и средстава. Овај акт ће имати карактер „темељног закона" у односу на поједине одредбе у посебним законима.

Поред Устава и Закона о удруженом раду, будући Закон о радним односима служиће као основ за доношење и тумачење одредаба друштвених договора, самоуправних споразума и других самоуправних општих аката којима се уређује радни однос.

Три нацрта закона из области Аграра

- **Нацрт закона о пензијском и инвалидском осигурању земљорадника**
- **Нацрт закона о условима и начину стицања права на пензију земљорадника из старачких домаћинстава**
- **Нацрт закона о удруживању земљорадника**

Нацрти закона из области аграра усвојени су на седници Скупштине САП Војводине одржаној 12. јула 1977. године. Том приликом Скупштина САП Војводине је закључила да се о нацртима закона обави јавна дискусија до краја октобра 1977. године.

Изражавајући задовољство што су после вишегодишњих напора понуђена углавном прихватљива решења, радна тела Скупштине САП Војводине и бројни учесници у скупштинској дебати дали су низ предлога и сугестија за обезбеђење пуне материјалне и социјалне сигурности великог дела становништва Војводине.

Колики је друштвени значај ових законских пројеката јасно произилази из чињенице да су због специфичног економског и друштвеног положаја пољопривреде у досадашњем развоју земљорадници данас најбројнија категорија која није решила свој материјални положај за случај старости и радне неспособности, што рађа бројне социјалне, економске и политичке проблеме.

За јавну дискусију предложени су такође, Нацрт закона о друштвеном планирању и Нацрт закона о издавачкој и новинско-издавачкој делатности.

Дискусија о овим нацртима трајаће до 30. септембра 1977. године.

А. Стошић

ПРИМЕРАН ВОЈНИК

Томичић Марјан, војник кусићке карауле „Дејан Бранков", награђен је значком „Примеран војник". Ово велико признање додељује се војницима који у сваком погледу служе за пример друговима своје јединице. А баш такав је Томичић Марјан.

Водник Јордан Стојановски, са којим смо разговарали, рекао нам је да је Томичић Марјан показао одличан успех у војностручној обуци друштвено-политичком образовању, да својим примером утиче на јачање колектива војничког и чување угледа војника на јавном месту, као и да се истиче дисциплином и одговорношћу

Ово ласкаво признање обезбедило је Томичићу и 15 дана одсуства.

Марјан је то и заслужио.

Р. С.

Војник Томичић Маријан — добитник значке—примеран војник

МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЈАСЕНОВО

ШТА СЕ РАДИ И ШТА СЕ ПЛАНИРА

Наша општина се по развијености налази на граници између развијених и неразвијених општина Стога је њој потребан бржи развој како би добила статус развијене општине. Месна заједница која се у оквиру наше општине брже развија је месна заједница Јасеново.

Да погледамо шта је недавно урађено, шта се ради и шта је у плану да се уради у овој Месној заједници.

Недавно је адаптирана зграда Месне заједнице. У једном њеном делу су канцеларије Месне заједнице, други је преуредила и у њему отворила своју пословницу комерцијлна банка, а трећи део зграде адаптиран је за потребе поште са аутоматском централом.

Скоро је саграђен магацин за житарице дужине 75 и ширине 20 метара и капацитета 300 вагона. То је дело ООУР „Кооперација Караш" која ће д адаптира и зграду старе млекре и у њој смести своју дирекцију. Још се планира отварање пољопривредне апотеке а и бензинске пумпе. Као инвеститор ових радова опет се јавља „Кооперација Караш", а вредно је поменути да ће и мештани овог и околних села дати помоћ у новцу.

У току је и преуређење пијаце, као и једне оближње зграде која ће ући у састав пијаце. У њој ће се продавати млечни производи. Овај објекат се подиже од прикупљене пијачарине.

То није све. СИЗ за образовање даће део средстава за изградњу нове школске зграде, док су мештани за протекле четири године самодоприносом обезбедили други део. Мештани су одлучили да самодопринос продуже до краја 80-те године. Нова школа ће се градити поред старе, а њена изградња стајаће 1,2 милијарде.

Снежана Гроздић

Изградња регионалног водовода

Старт у августу

Један од најзначајнијих комуналних подухвата средњерочног плана општине Бела Црква је, без сумње, изградња регионалног водовода, па га с правом овде називају историјским моментом.

Припреме за решење овог веома актуелног проблема ове општине трајале су неколико година. Оне потичу од првих пројекција урбанистичког плана па све до истраживања и изналажења квалитетних и довољних количина воде, као и увођењем месног самодоприноса и обезбеђења допунских средстава за ову позамашну акцију.

Пошто су све припреме успешно извршене, пројекти веома квалитетно обрађени, недавно је расписан јавни конкурс за извођаче радова, а пре неколико дана, на свечан начин су и потписани извођачки уговори.

Као најсолиднијег и најповољнијег главног извођача радова, органи Самоуправне интересне заједнице за стамбено комунално област су изабрали Занатско грађевинско предузеће „Змај" из Смедерева, у чије име је инжењер Димитрије Драгојевић, генерални директор, потписао уговор, док је СИЗ заступао Урош Влаховић, секретар. Свечаном потписивању уговора присуствовали су и представници свих друштвено-политичких организација и Скупштине општине Бела Црква. За извођење ових радова главни извођач, као своје суизвођаче ангажовао је још и Хемијску индустрију „Милан Благојевић" из Лучана, затим „Хидросонду" из Новог Сада, Индустријско монтажно предузеће из Љубљане, а за грађевинске радове, односно за израду резервоара и црпне станице, Комбинат за производњу грађевинског материјала „Стандард-бетон" из Беле Цркве.

Одговарајући квалитет и потребне количине воде пронађене су у артерским налазиштима код села Страже, на територији вршачке општине, на око 18 километара од Беле Цркве. Због тога је одлучено и постигнута сагласност да ово буде регионални водовод, који ће снабдевати 18 насељених места у ове две суседне комуне. Према томе, сва белоцркванска насеља укључујући и град (сем Калуђерова које има локални водовод), као и села Стража, Парта, Војводинци. Куштиљ и Загајица вршачке општине биће снабдевена водом из ових изворишта.

Са изградњом прве фазе (која је сада уговорена) отпочеће се августа месеца, а завршетак је предвиђен за 30. јун 1978. године. У овој фази изградиће се изворište (три бунара), црпна станица, потисни тлачни цевовод, резервоар на брду изнад Беле Цркве, гравитациони цевовод до Беле Цркве и разводна мрежа за Белу Цркву.

Вредност радова у овој фази износи око 38 милиона динара. Конструкција средстава извршена је тако што СИЗ сопственим средствима, средствима месног самодоприноса, кредитима и неповратним средствима друштвено-политичких заједница обезбеђује око 22 милиона динара, а главни извођач, односно „Змај" из Смедерева учествује са око 16 милиона динара.

Завршетак II и III фазе предвиђен је до 1980. године, с тим што ће се у II фази довести водовод до сваког насељеног места, а у III фази завршити са прикључцима сви корисници и тиме обезбедити снабдевање око 25.000 становника из белоцркванске општине и 10.000 становника вршачке комуне, као и сви други привредни и други потрошачи.

Према пројектима, чијој се реализацији сада прилази, водовод ће бити опремљен најсавременијим уређајима за пречишћавање и најсавременијим командама.

Овакав подхват диктирали су и услови који су у снабдевању водом настали у последњих десетак година. Наиме, до недавно се сматрало да Бела Црква и њена околина имају најбољу воду у Војводини, чије се жице протежу из Карпатских планина. Међутим, са порастом стандарда становништва, подземне воде са првих водоносних слојева трпе невероватна загађења. Многобројни септички системи (купатила, детерџенти), који се подједнако изграђују у граду као и на селу, изменили су састав воде, а у Белој Цркви на пример, у многим деловима града вода је до те мере хемијски и бактериолошки загађена да представља праву опасност по здравље људи. Многи становници већ одавно за пиће употребљавају киселу воду или се снабдевају из даљег комшилука чија се вода још може подносити.

Изградња канализације је у току, а ускоро почиње изградња регионалног водовода

Водовод, међутим, сам за себе не би решио све проблеме ове врсте комуналије. Због тога је за последње две године, путем СИЗ-а за стамбено комунално области, а средствима самодоприноса и из других извора, изграђена прва фаза канализације, постављањем главних колектора, односно отворених и затворених канала у дужини од 6,5 километара, којом приликом су ухваћена и главна жаришта загађених вода. До краја ове године изградиће се и пречистач отпадних вода, а прва фаза водоводне мреже управо ће обухватити и делове куда је прошла канализација.

С друге стране, изградњу разводне водоводне мреже у Белој Цркви отежавају и бујичне воде, које се у кишним данима сјуре на град, па су због тога обезбеђени пројекти и средства у износу од 12 милиона динара за решење овог проблема. Изградња овог система такође ће отпочети ових дана, а завршиће се до краја 1977. године, чиме ће се пружити могућност за несметани рад на водоводној мрежи.

Стојче Соколовић

ЈОШ ЈЕДНО ПРИЗНАЊЕ ПЕВАЧКОЈ ГРУПИ ИЗ ВРАЧЕВГАЈА

Група „Зора" позвана у Нови Сад

Културни центар омладине „Соња Маринковић" из Новог Сада током лета организује низ културних манифестација на које позивају као учеснике ансамбле и оркестре, инструменталне и вокалне солисте који су се до сада афирмисали својим радом.

Позив за учешће на овој манифестацији у Новом Саду упућен је и вокалној групи из Врачевгаја „ЗОРА" што је још један вид признања за рад и постигнуте успехе овог вредног певачког састава.

Р. С.

Представљамо вам месне заједнице

ЦРВЕНА ЦРКВА

ПРАИСТОРИЈА

На тлу данашње Црвене Цркве и у њеној непосредној близини живи човек континуирано већ хиљадама година. Кад се он овде први пут појавио, тешко је прецизно утврдити. Најстарије трагове човекове материјалне културе открио је 1972. године О. Радосављевић на локалитету „ЦАРИНА" 1,5 км југозападно од села. Археолошки материјал са овог локалитета припада млађем неолиту (винчанској културној групи).

Поред локалитета „SIEGEL-ова циглана" (који се налази на источном руб Беле Цркве, и у археолошкој науци познат као налаз из старијег неолита — старчевачка културна група Царина спада у ред најстаријих насеља такве врсте у нашем крају.

Човек је овде био присутан и у неолиту (металном добу). Крајем прошлог века истраживач LEONHARD BÖHM је регистровао земуничко насеље из бронзанодопског и халштатског периода као и некрополу (гробље) из добро сравних поља са урнама" на локалитету Долићи (око два километра северно од села). Археолошки материјал са Долића је сакупљао (систематског ископавања није било) поред L. BÖNM-a, F. MILLEKER који доносе нешто података у литератури). Р. Рашајски, С. Суботић и О. Радосављевић. У научној литератури овај налаз се брка са налазима из села Долић — сада у Румунији.

СТАРИ ВЕК

Из времена римске доминације овим крајем (106—255. односно 274. г. наилазимо овде на трагове значајног пута »Via a viminatio Usque ad arcidauam« Костолац — Варадија и даље у Румунију до познатог каструма Tivisco). Овај пут су Римљани изградили из стратегијских разлога. За сад у црвеначком хатару нису откривени готово никакви трагови римског неимарства, али је зато могуће често наћи њихове монете и то углавном од царева: Ulpius Traianus-a (98—117. г.), Aurelianus Probus-a (276—282), Constantius-a (293-306), Licinius-a (308—324), Flavius Valerius Constantius-a (306-337) и других.

Дошавши у овај крај Римљани су покорили тамошње Сармате (племена која припадају великој породици иранских народа). Крајем прошлог века (1898. год.) регистрована је једна Сарматска некропола на локалтитету „Циглана" у црвеначком хатару. Овај локалитет је у науци познат под именом: ZOLTAN-ova, SOLDAU-ova односно ŠTELCEROVA циглана. Због својих особености (а пре свега због односа према суседној сарматској некрополи регистрованој од стране проф. С. Суботића 1965. године на локалитету „Барутана") Циглана представља јединствен налаз такве врсте код нас.

СРЕДЊИ ВЕК

Археолошки материјал из једног културног слоја са локалитета Долић упућује нас на чињеницу да је овде човек живео између XI и XV века. Године 1973. О. Радосављевић је регистровао једну ранословенску некополу на локалитету „Бара" из XI века. А само две године касније открио је трагове једног селишта из позног средњег века на локалитету „Сатово" око 3 км североисточно од села.

ОКО ИМЕНА СЕЛА ЦРВЕНА ЦРКВА

Име овог села није уопште ретко, а ни необично у јужнословенској топономастици. Међутим, открити његово право значење није ни мало лак посао. Писани извори о овом проблему ћуте, док је народна традиција релативно развијена. Та традиција је презентована двема строго моделованим легендама. Прва легенда гласи овако. „Кад је село основано мештани су себи направили цркву брвнару, и то од церовог дрвета кога је било доста у близини. И по тој цркви касније су село назвали ЦЕРОВА ЦРКВА, ЦЕРВЕНА ЦРКВА и коначно ЦРВЕНА ЦРКВА." Друга легенда је настала судећи по свему више као производ логичног расуђивања њеног анонимног аутора, а мање као одраз историјске реалности. Та легенда изгледа овако према једној сачуваној варијанти: „Кад је село основано, мештани су себи подигли нову цркву коју су окречали црвеном бојом. И по тој црвеној цркви (храму) селу су дали име ЦРВЕНА ЦРКВА".

У својој не краткој историји Црвена Црква је званично мењала своје име више пута:

1. Црвена Црква до 1773. године.
2. Rotkirchen од 1773—1872. године.
3. Vöröstemplom од 1872—1918. год.
4. Црвена Црква од 1918—1941. год.
5. Rotkirchen од 1941—1945. године.
6. Црвена Црква од 1945. године.

У савременој изворној грађи име села срећемо забележено и у другачијим облицима као: CZERVENA CZERKVA, ZERSEVENA CERKVA, ZERVENA ZERQVA, CZERVENE ZIRKVA. Године 1660-те забележена је у Пећком катастигу као ЧРВЕНА ЦРКВА, а 1666. год као ЦРВЕНА ЦРКВА. 1743. год. помиње се јереј Михајло Маринковић „в село ЦЕРКОВ ЦЕРВЕНА-ЦКУЈУ. а 1746. купио је књигу „Нови Завет" раб божији Јовица Милошевић „за спасенија души своје за храм Благовешченија Пресвете Богородице в село Червенују Церков." 1810. године „Крстисја стилим миром помазисја младенец Алка женскаго пола, ерже отац Петар Раић, мати Марија жители места ЧЕРВЛЕННЕ ЦЕРКВЕ".

На „Карти Бачке Срема и Баната са предложенима од Благовештенскога сабора за Војводину Српску" коју је издао 1861. Ј. Ђорђевић село је забележено под именом Црвена Црква.

ПОСТАНАК И ИСТОРИЈАТ ЦРВЕНЕ ЦРКВЕ

Према Феликсу Милекеру (Felix Milleker) скоро сва сеоска насеља у околини Беле Цркве воде порекло из средњег века (XIV-XV век). Несумња се у то да је Црвена Црква већ тада постојала. Поред бројних индиција које нас упућују на једно такво тврђење, постоје и конкретне потврде (реч је заправо о веома богатом археолошком материјалу са локалитета БАРА, ДОЛИЋ и САТОВО о којима је већ речено неколико речи горе)

Први писан помен Црвене Цркве везује се за 1660. годину а не како Милекар сматра за 1690. (F. Milleker, Geschichte der Gemeinden der Weiszkirchner Gegend, Weiszkirchen, 1930,4.)

Те године (1660), месеца децембра посетили су пећки монаси село ЧРВЕНУ ЦРКВУ на свом путу по Влашкој. Наиме пећки монаси су и 1666. године посетили „Нахију Влашку". Том приликом им је домаћин Никола дао 500 аспри, а „васи сељани даше от село 2000 аспри".

Упоређујући прилог који су пећки монаси добили на име милостиње из Црвене Цркве са прилозима из Бенчилова, Крушчице, Кусића, Шљивовца и Округлице долазимо до закључка да је Црвена Црква у то време (друга половина XVII века) била једно од највећих и економски најјачих села у беоцркванском крају.

Село се помиње у Силађијевој (SZILAGY) описној листи насеља у Новопаланачком Дистрикту (1690-1700). У административном погледу (за време турске доминације) Црвена Црква је припадала „Темишварском Ејалету".

Аустро-турски рат 1716-1718 није битно утицао на тада искључиво српска насеља око Нераља, напротив, број домова се у њима незнатно повећао. Према аустријском службеном попису из 1717.Црвена Црква је имала 44, дома дакле пет пута више него 1713.

Ослободилац Баната гроф Мерци није био задовољан затеченим стањем у Банату. Услед честих ратова становништво је било проређено, земљорадња сасвим занемарена. Мерци се зиста много залагао да Банат економски и културно уздигне, и не само то, већ и да га боље насели. У том правцу од огромног значаја је била колонизација Немаца око Нераља. 1717. године стижу први немачки колонисти Дунавом до Нове Паланке, а потом формирају своје колоније у Белој Цркви (Weiskirchen), Калуђерову (Rebenberg), Сухаји (Salhausen), Паланци (Uipallanka), Луговету (Langelfeld) и Црвеној Цркви (Rotkirchen). Аутохоно српско становништво из ових крајева било је претходно расељено.

Где је том приликом расељено становништво турске Црвене Цркве, тешко је поуздано рећи. Одговор на то питање није дало ни последње велико демографско истраживање херског краја 1958. године. Судећи по свему Немци се нису дуго задржали у Црвеној Цркви, јер је већ на Сентклариј евој (SZENNTKLARAY) карти Баната из 1723-1725. означена као ненасељена.

Одмах по повлачењу Немаца, враћају се црвеначки „исељеници" и обнављају село.

наставак у следећем броју

О.М. Радосављевић

ЦРВЕНА ЦРКВА — СЕЛО БЕЗ СЕЉАКА

Проблем пољопривреде и села све више постаје свакодневна преокупација црвеначке омладине и то нарочито оног њеног дела који види и тражи своје перспективе у пољопривреди.

Садашњи положај тог дела омладине није баш задовољавајући. Прво, из разлога што приходи свих индивидуалних пољопривредних произвођача нису такви да дозвољавају брзо и ефикасно решавање свих акутних проблема који тиште село. У том правцу није помогла ни кредитна политика појединих банака. Висока каматна стопа и неповољни услови кредитирања утицали су на то да се само известан број произвођача одлучио на кредит. У Црвеној Цркви није уродила плодом (бар онако како се то очекивало) ни широко покренута друштвена акција „удруживања" пољопривредника. У ООР „Кооперација" РЈ „Врачевгај — Црвена Црква" удружило се свега 15 произвођача, што је заиста веома мало посматрајући потенцијалне могућности села. Узрок томе лежи делимично у недовољној обавештености пољопривредника, а добрим дело у већ укорењеном ставу да се и овом приликом ради о неком „издању" послератних сељачких радних задруга. „Какво удруживање, какве обавезе кад може и овако да се добро животари", или пак „какву предност има тај НН који је удружен од мене, који нисам".

Друго: сеоска омладина као најчешћи носилац свих савремених кретања на селу, веома је слабо друштвено-политички организована. Месни актив ССО у Црвеној Цркви број, веровали или не, свега 13 чланова, што је за око три пута мање од укупног броја сеоске омладине. Ништа боља ситуација није ни у СК. Старосна структура чланства није задовољавајућа. Број младих укључених у редове СК је одвећ мали, стога је у правцу политичког ангажовања омладине потребна једна шира друштвена акција.

Треће: општекултурни иво црвеначке омладине (сеоске) је на извесној висини (готово да нема младог пољопривредника који није завршио бар осмогодишњу школу). Међутим Црвена Црква исто тој омладини не пружа готово ништа на њеном даљем културном уздизању. Село нема читаоницу — библиотеку, дом културе или било који други центар за окупљање омладине и организовани рад на њеном стручном и општем образовању. Сав културно-забавни живот села сведен је на слабо организоване и још слабије посећене недељне игранке.

То би били само неки од разлога који стоје иза жеље младих да напусте село. Процес миграције младих у непољопривредне делатности одвија се последњих година појачаним интензитетом, а како се очекује овај процес биће и даље настављен: Посматрана ова кретања младих у правцу село-град са једног социолошко-економског становишта су сасвим оправдана, међутим она за собом имају као последицу „старење села". Број домаћинстава без наследника, вољних да раде у пољопривреди, из године у годину бива све већи, зато је сасвим разумљиво што су бројне очи упрте баш према младим, од којих се очекује да буду пропагатори, тумачи и носиоци нових односа на селу. Како се сад каже у селу за младим „не плачу више само мотике, већ и трактори". На све то млади одговарају: „да ми је град па макар тамо и игле правио".

Додуше сви они који су отишли у град нису тамо игле правили — важно је то да су отишли и више се нису у село вратили. Но има доста и таквих који су пронашли неки „модус вивенди" — остали су и даље у селу, а послом били везани за град.

Тај на изглед „мали" миграциони покрет оставио је значајног трага на укупно кретање становништва Црвене Цркве. Док је она имала (Црвена Црква) 1956. године 970 становника, 1958. 930, 1961. 920, 1964. 815, 1971. само 812 становника.

Ако се овај процес настави оваквим интензитетом какав је тренутно, онда су сасвим „оправдана" предвиђања шеретски настројених Црвенчана да ће Црвена Црква у блиској будућности постати „СЕЛО БЕЗ СЕЉАКА".

О. Радосављевић

С. Палинкаш: Мотив са белоцркванских језера

15 ГОДИНА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ СЛАВЕ У КУСИЋУ

ЈУБИЛАРНА ПРОСЛАВА РАЗНОВРСНИЈА И БОГАТИЈА ОД ПРЕТХОДНИХ

Фото ДИЛЕ

Црвени плам логорске ватре најавио је почетак Кусићких свечаности

Први посетиоци новоотворене Кусићке читаонице

Преживели првоборци и истакнути Друштвено-политички радници на свечаној трибини за време дефилеа

Младост се свуда размахне и даје „штимунг" — Кусићко културно-уметничко друштво посебно је запажено у поворци

Већ 15 година Кусић слави. Слави слободарско село и за све оне Кусићане којих више нема. Њима у част посвећен је 11. август, социјалистичка слава села. Свим Кусићанима који су пре и после 11. августа 1944. године оставили своје кости на бојиштима широм Југославије. И у злогласним логорима нацистичке Немачке. Остаје да се памти 11. август 1944. када је 47 напредних мештана отерано у логор у Зрењанину, потом на Бањицу а одатле су мушкарци транспортовани у Матхаузен а же не у Дахау. Дао је Кусић преко 150 својих најбољих синова и кћери. Једанаести август 1944. памти Кусић и никада га неће заборавити. Мноштво сијалица на тај дан сваке године осветљава Кусић јаче и снажније. Да мрака никад више не буде. Да се јасније и боље прочитају имена палих револуционара уклесана на зидовима Спомен дома. Да се младе генерације сећају, да цене и воле више и јаче но што би у нормалним приликама чинили.

Свечано украшен за тај дан, Кусић је отворена срца примио у своје окриље многобројне госте из шире околине. Надалеко се прочуо глас о гостопримству и изузетној организацији прославе. Потрудили су се и овај пут вредни Кусићани да својим гостима пруже садржајан програм прославе и забаву.

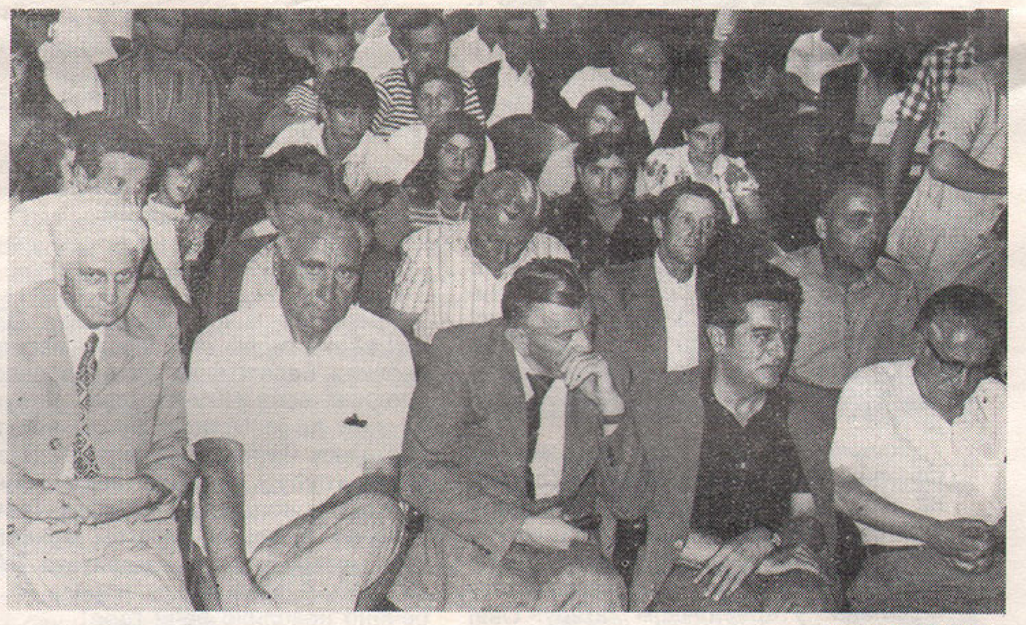

Фото М. БОЛИЋ

Истакнути првоборци — гости на свечаној академији у Спомен дому

Уочи празника отворена је у селу читаоница са великим бројем књига у вредности око 40.000 динара. Народно весеље дошло је до пуног изражаја на логорској ватри испред Дома. Спомен сала Дома била је мала да прими све оне који су дошли да виде слике палих бораца и на изложеним паноима потресне сцене из нацистичких логора.

11. августа је освануо умивен сунцем. Украшене улице пресијавале су се и купале у златножутим зрацима. Црвенило на све стране. Требало је то видети. И одушевљење и понос сваког Кусићанина. Имају и зашто. Мало је места у широј околини нашој која су му равна. И у рату, и у миру. Баш тако је и рекла песма момачка која је лебдела селом: „Нема села к'о Кусића бела". У таквом свечаном амбијенту кренула је свечана поворка, најсликовитији приказ кусићког напретка. Раздрагености и аплаузима нема краја. 85 голубова залепршало је својим крилима испред свечане трибине. 8 голубова за 85 Титових година.

Свечану академију отворио је и госте, преживеле борце и мајке палих Кусићана, поздравио Бранисављевић Жива, првоборац из Кусића, а потом је Сава Стојанов, председнік Скупштине општине Бела Црква, говорио о револуционарном покрету у овом делу Баната истичући значајан допринос револуционарног Кусића. Садржајним и пригодним културно-уметничким програмом омладина села употпунила је ову свечаност. Након академије положени су венци на споменик палих бораца у парку. Свечаним плотуном кусићког ловачког друштва одата је пошта палим борцима. Организован је потом пријем за мајке погинулих ратника и њихових преживелих сабораца.

Да програм прославе буде садржајнији, побринули су се љубитељи стрељачког спорта. Организовано је такмичење у стрељаштву на којем су суделовале екипе из Црвене Цркве, Крушчице, Беле Цркве, граничари кусићке карауле и екипа из Кусића која је и освојила прво место.

Шахисти ни овог пута нису изневерили. Одиграли су пријатељски меч са екипом Дубовца са којим одржавају запажене пријатељске односе.

Љубитељи голубова могли су посетити изложбу расних љубимаца. Месна заједница помогла је ову изложбу са 1.000 динара.

Вредне кусићке девојке организовале су успелу изложбу ручних радова. Све је то допринело да се овај дан прослави садржајније од свих до садашњих. Отуда и мишљење већине гостију да се овако слави само у Кусићу. И нигде више.

Спортисти села дали су пун допринос овој свечаности. Одигране су три фудбалске утакмице. Пионири и први тимови Банатске Суботице и рани Крушчице и Кусића и овај пут су на игралишту били ривали.

За овај празник Месна заједница је ангажовала наше естрадне уметнике из Сарајева. Нажалост, нестанак струје онемогућио је многе госте да чују босанске и друге песме у извођењу браће Пузић, Зорице Брунцлик, Боре Дрљаче и др. Захваљујући ангажованости организатора и разумевању ове групе уметника, одржано је ипак вече песама 16. августа.

Памтиће се ова јубиларна прослава 11. августа у Кусићу. Телевизије Београда и Новог Сада овековечиле су овај изузетан дан. Заслужио је то Кусић јер је ово јединствена социјалистичка слава. Баш као што је и револуционарни Кусић.

Р. С.

СУСРЕТ НА РАДНОМ МЕСТУ

ЖЕНА ЧИЈИ ЈЕ ЖИВОТ ПУН ЉУБАВИ ЗА ДРУГЕ

Када се стицајем околности нађемо у ситуацији да одемо код лекара, прва особа која ће нас прихватити биће медицинска сестра. Зато смо и одлучили да посетимо вишу медицинску сестру Зорицу Костић, истакнуту здравствену радницу. Нашли смо је у одељењу за психијатријску туберкулозу у Болници за плућне болести

Дочекала нас је помало збуњено, јер је овај интервју дошао прилично неочекивано. Али, збуњеност је ускоро прошла и разговор је потекао спонтано.

У овој болници је већ тринаест година. Међутим, њен рад почиње већ 1949. када је завршила школу у Крушевцу. У том граду ради осам година а затим одлази у Прокупље. Осим обављања дужности медицинске сестре, њен задатак је био и здравствено просвећивање сарадника. Испрва је радила као инструктор, а касније као предавач стручних предмета. Касније долази у Белу Цркву и као виша медицинска сестра ради у нашој Болници за плућне болести.

Рад у болници је тежак, поготову на њеном одељењу, јер се ту налазе и болесници са психичким поремећајима којима треба пружити много пажње и разумевања. Али њој то није тешко, јер је одабрала позив који је волела још од малих ногу и који ради са много савести и љубави. Ипак, најдражи јој је рад са децом. Дивно је осећање предати пресретним родитељима излечено дете. Још је дирљивији сусрет са бившим малим пацијентима, који не заборављају своју тетка Зорицу и после много година. Бивши пацијенти јој се јављају из свих крајева наше земље. Стижу поздрави из Лознице, Београда, Никшића, Љубљане, Сарајева. . .

Али, ту су и тешки тренуци. Тешко је када неко умире на вашим рукама а ви не можете да му помогнете. Просечно време које пацијент проводи у болници је 6 месеци и тако се особље и пацијенти добро упознају и постају као једна велика породица. Тешке су и дуге ноћи у којима се једна жена бори да победи болест и смрт. Дивна су сва она јутра у којима она излази као победник. . .

Када смо је упитали какве су њене жеље за будућност, рекла нам је да би желела да имамо више здравствених установа, боље организовано здравствено васпитање.

Активнос Зорице Костић не исцрпљује се само у медицинском раду. Увек је била и активан друштвено-политички радник. Схватајући у потпуности дух времена и друштва у коме живи и ради, Зорица Костић је радо прихватала све обавезе и функције на којима је могла да буде корисна и увек је то и била. Члан је секретаријата ООСК, радничке контроле, члан је делегације и делегат у Скупштини општине. И те обавезе обавља савесно, јер је она заиста изузетна жена, хумани здравствени и друштвени радник и самоуправљач.

Бранислава Рандељ

са годишње скупштине удружења пензионера

СВЕ У ЗНАКУ ЈУБИЛЕЈА

Маја 1946. године формирано је на нашем подручју удружиње пензионера, које је ове године прослављајући Титове и наше јубилеје обележило 30-то годишњицу свога постојања и рада.

Пуних тридесет година удружење пензионера води борбу за боље услове живота својих чланова, и данас када анализирамо рад ове институције можемо с правом рећи, да је у томе и успело. Наглашено је, да садашњи чланови удружења припадају генерацијама које су дале свој допринос друштву, овом и оваквом како јесте, социјалистичком, самоуправном, делегатском, и већина остаје у строју све док физичке и умне способности то дозвољавају. Од момента када престане радни век нашим члановима одласком у пензију, за већину њих није престала друштвено-политичка, војно-одбранбена, културна, спортско рекреациона и друга друштвена активност. Продужава се рад и активност у Друштвено-политичким и другим организацијама и челијама нашег друштва.

Може се рећи, удружење пензионера прати и уклапа се у све токове нашег друштвено-економског и, политичког развитка и истом даје свој пуни допринос.

Имају се белоцрквански пензионери чиме поносити у своме досадашњем раду. У току 1976 године они су сопственим снагама уредили свој дом створили су изванредан амбијент за своје чланове. Бетонирали су летњу башту и покрили је, оспособили су билијар салу и увели етажно грејање. Није било лако то постићи. Али, захваљујући својој упорности и жељи, свом самопрегорном раду успели су у томе. Успели су да створе солидне услове за дневни боравак својих чланова.

Са скупштине удружења пензионера

И не само то, удружење је своју активност усмерило и у другом правцу. 1977 године априла месеца извршни и надзорни одбор удружења доноси одлуку о братимљењу удружења са удружењем мировљеника општине Костајница. За своје чланове обезбедило је удружење и летовање на мору и бање. Тако ове године око 90 пензионера у заједници са инвалидима рада, отишло је у Соко Бању и Врњачку бању. Планиран је и излет до хидроцентрале на Ђердапу и посета братској Костајници. Жеља је удружења да у току ове и идуће године адаптирају још једну просторију за своје чланове и да изграде водовод. Можемо им пожелети много успеха у даљем раду, очекујући још веће и боље резултате.

У СЛИЦИ И РЕЧИ СА СЕОСКЕ ОЛИМПИЈАДЕ

Са свечаног отварања сеоске олимпијаде

Надвлачење конопцем увек атрактивна дисциплина

ТРАГОМ ФОТОГРАФИЈА

Град, шта је то? Да ли смо се некада упитали шта је то што га чини лој години, односно повећање је за нашим и, у односу на друге, волшебним и величанственим. Да ли су то

Карневалске свечаности у Белој Цркви — „Малој Ници" из 1912. —група Маргарете

људи, зграде, наши питоми сокаци или је то историја и обичаји који су вековима стварани. Одговор знамо сви, и једно и друго га чини нашим а са својим обичајима карактеристичним, а то је оно што га чини најбољим. То су чувени обичаји — карневали — због којих је и наш град имао назив „Мала Ница".

Почели су бојажљиво и тајанствено почетком XX века оснивањем карневалских друштава по угледу на тадашње чувене карневале Нице. Да би достигли такав успон и озбиљно угрозили свог старијег брата.

Године 1910. у Белој Цркви је основано прво карневалско друштво занатлија које је приредило своју прву карневалску свечаност. А затим 1911. оснива се сељачко карневалски одбор који је био главни носилац припрема карневала те године. Године 1914. оснива се карневалско друштво које је преузело улогу у припреми свечаности и већ тада оне прелазе оквире нашега града и постају чувене у Банату. Друштва су деловала до почетка рата, а затим престаје њихов рад да би се поново обновио и достигао у овом периоду свој највећи успон.

Године 1927. у Белој Цркви одржан је највећи ратарски карневал, у поворци се налазило 43 група са изванредно лепим и украшеним експонатима уз присуство многобројних гостију из земље и иностранства. И следеће 1928. године 18. до 21. фебруара одржан је сличан карневал истог обима као и претходне године. Тада је Бела Црква била једина варош у земљи у којој се покладни обичаји одржавали у така великом обиму и броју.

После тога забележене су још 1930 и 1938. године врло успешне карневалске приредбе, свака са више од 30 експоната.

(Подаци коришћени из Монографије Беле Цркве) од Р. Штегера

Зоран Панић

Из историје нашег краја

Насељавање белоцркванског подручја

Овим написом проучаваћемо кретање становништва белоцркванског подручја почевши од XVII века па надаље. Посебно, посматраћемо феномен насељавања тога подручја Србима и Румунима, а затим додир тих двеју националних и етничких средина и промене које су тим додиром наступиле.

ПРЕТКОЛОНИЗАЦИОНО ДОБА

Турска окупација ових крајева трајала је од 1552. до 1716. године. Тада на том терену живе старинци, Срби, насељени ту много раније, пре доласка Турака, а и за време турске владавине.

О њима нешто мало дознајемо из штурих и оскудних података што су их оставили калуђери Пећке патријаршије, који су пословима прошње за Патријаршију прошли овуда у два маха, 1660. и 1666. и том приликом водили белешке о дародавцима.

Калуђери су по правилу уписивали само лична имена, породична само по изузетку. Уз лично име додавали су ознаку која је одређивала занимање дародавца (табак-кожар, чизмаџија, ковач, ћурчија), или његову ближу постојбину (Новоселац, Хоповац), или какво друго својствоо (домаћин, хаџија, кнез, старац, баба, слепи). Колико год су те белешке фрагментарне, ипак из њих дознајемо да су на нашем подручју у XVII веку постојала сва данашња наша насеља са изузетком Чешког Села и града Беле Цркве, да су та насеља носила називе које имају и данас, да су била насељена становништвом српске народности, свакако, поред нешто турског окупационог и пословног живља и поред припадника других разних балканских народа, за које се зна да су у XVII веку имали бројну трговачку колонију у Новој Паланци. Степен културног развитка те колоније најјасније се види у чињеници да је у Паланци још 1704, дакле, још за време турског режима, била отворена српска школа, а то је била прва српска школа у Банату, поред меленачке српске школе која је исте године основана.

О том становништву зна се још да је било сточарско, становало по плетарама или земуницама, да је напасало стоку широм подручја од Дунава па све до шумских и планинских крајева данашње Румуније, да се кретало подводним, баровитим, шумовитим теренима по пољским локалитетима — потесима која су носила имена која и данас носе, што све упућује на још дубљу прошлост становника тих подручја — њихових предака, исто онако као што то казују и називи самих насеља о којима се овде ради.

Да су ти називи потеса постојали још за време старинаца и пре колонизационог период, који почиње тек 1717. године, доказ је чињеница да је ново немачко становништво, које је почело са насељавањем Беле Цркве тек иза 1717. године, усвојило све српске називе потеса данашњег белоцркванског атара онако како их је затекло и очувало их неизмењене за све време свога боравка овде.

Вредно би било подсетити се на неке називе локалитета — потеса неких од тих наших насеља.

Кусић. Жлебовиште, Радојков поток, Лешћер, Оскорушин поток, Голо брдо, Тополе, Глошје, Иза луга, Подлуг, Влајковац, Шевац, Кладенчев поток, Јагодички поток, Чука, Церовина, Преки поток, Код Ревкине међе . . .

Крушчица. Мала пољана, Велика пољана, Угљешине баре, Дебела Дубрава, Шевино поље, Млака, Селиште, Крајњи поток, Пескуша, Прокоп, Калник, Церова дубрава, Бугарска Путеви . . .

Калуђерово. Ђурино брдо, Крушовац, Капетански до, Томино брдо, Мала кула, Лесковачки поток, Трешњар, Најдашка граница, Вукова пољана . . .

Јасеново. Зелени брег, Маркешин бунар, Под крушком, Доњача, Локва, Детињи гроб, Крушкин бунар, Под баром, Велика долина, Јагодаре, Доње рудине, Код гробља . . .

Орешац. Шума, Карашица, Излаз, Тополице, Ивков ват, Код крста, Испод јарка, Под шанцем, Селишта, Гусања, Широки ат, Код крста, Доље, Топлица, Преко јарка, Преко баре . . .

Кајтасово. Артер, Атанасов брег, Бањин кључ, Гојков кључ, Дојнице, Дуги малмор, Ерски пут, Клековиште, Крстово поље, Крушица, Николиначко поље, Селиште, Спасово поље, Стениште, Увале, Цветно језеро, Шанац . . .

Дупљаја. Горњи пашњак, Град, До, Доњи пашњак, Рудина, Плашевица, Шикара, Угар, Ат, Велики пут, Бегеј, Омор, Песак, Прокоп . . .

Бан. Паланка. Ледине, Равниште, Оришаница, Рудине, Широка долина, Мала Шиљежара, Рајтерски кључ, Јелени, Песак, Чардак, На тополе, Конопиште . . .

Врачевгај. Бенчилово, Брег, Велика хунка, Јагодара, Забран, Црквине, Стрмоглавице, Песак, Под рупетином, Краљица, Хум, Код гробља, Пашњак, Браник, Тилош . . .

Гребенац. Забран, Думаче, Шушара, Пусти потес, Јарак, Багаш, Марган, Тилма, Ваље тирмин, Агора, Дјал Орешац, Лунга мика, Лунга маре . . .

Бела Црква. Бела бара, Горње поље, Дуге дужи, Источне утрине, Крст, Мурковачке границе, Мишији брег, Равнице, Сига, Стари зид, Сувајa, Кључ, Кручичка равница, Кручички брег, Милин поток, Пустара, Старо поље . . .

Ови топографски називи узети су из грунтовних књига што их је водила администрација Војне границе почевши од краја XVIII века, па за све време њеног постојања. Водило их је службено лице администрације на немачком језику. Опште податке потписивала су два члана пописног актива по правилу увек ћирилицом, пошто друго писмо нису знали. У општим подацима уписиван је положај сеоског атара, његове границе, рељеф, величина, путеви, воде, мостови, пољопривредне културе, број кућа по материјалу из кога су грађене, списак и број становника, уз посебно исказане спискове Рома. Куће су по правилу биле плетаре, црква, школа и зграде за службене потребе од тврдог материјала. Поред осталог дати су и називи појединих делова сеоских атара. Нешто поближе о њима.

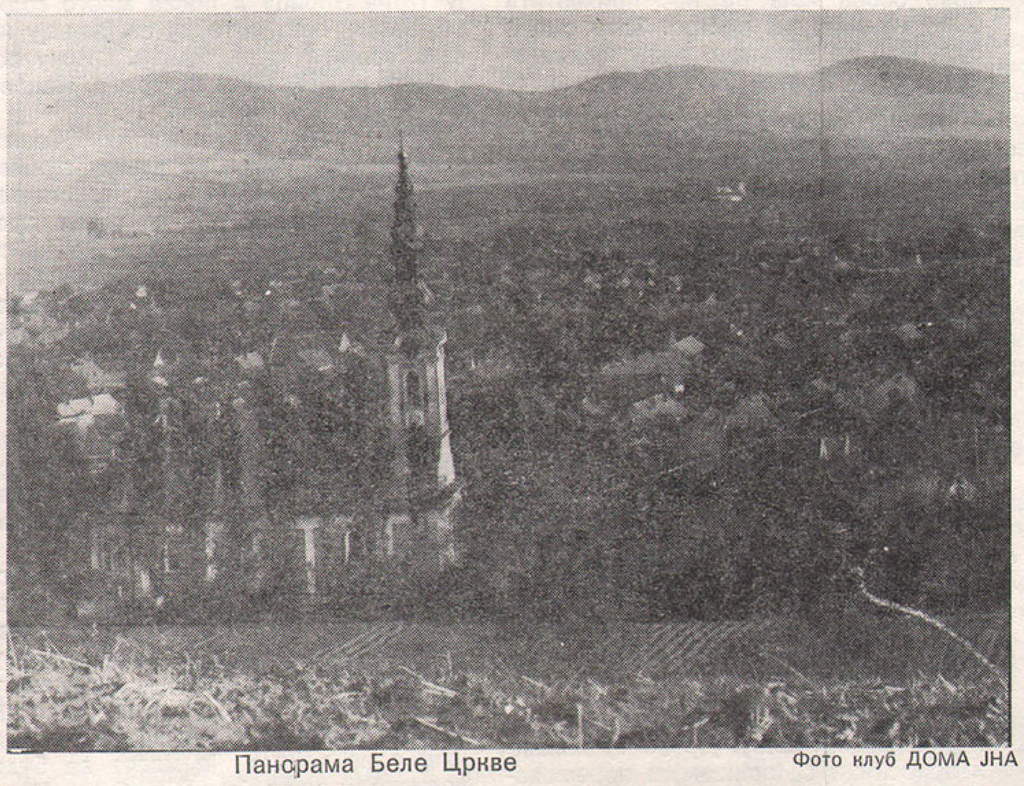

Панорама Беле Цркве — Фото клуб ДОМА ЈНА

Сви они носе обележје архаичности, имају призвук ранијих времена, корене старих словенских и паганских речи. То су шуме и дубраве, кладенци, калници, жлебовиште, лешћари, глонџа, чуке, рудине, црквине, селишта, стништа, млаке, дољаче, топлице, плешивице, шикаре, шушаре, думаче, забрани, суваје и други. У њима се садржи рељеф земљишта, биљне културе, животињски свет, људи, њихове радње, економски живот, домаћини који су оставили спомен за собом, веровање, међе, путеви, ишчезла насеља, гробља, Турци, Бугари, Ере, све до новијих дана.

Очевидно је да су ти називи стари, стварани вековима на том терену, да у категорији наших топографских назива припадају истог топографској заједници, да су њих стварали ранији становници овог краја, Срби, и да се у њима укрштају језичке особине разних српских или југословенских крајева. Белоцркванци Немци некима од тих назива дали су своје фонетске особине (Суваја — Suchai), или су неке превели на свој језик (Кључ — Schlüssel), а некима дали своје име (Fünfguldenfeld).

(Наставиће се)

С. Суботић

велеградски изглед нове књижаре
ДАЛИ СМО ДОБИЛИ ПРОДАВНИЦУ КЊИГА

Наша стара књижара пресељена је у нове просторије и проширена је Изглед јој је видно промењен. И споља и изнутра оставља изванредан велеградски и културан утисак. У једном углу постављена су седишта и сточић за оне који желе да предахну, да погледају неку књигу.

А како је опремљена књижара?

Простора има довољно, полице су простране и прегледне. Школска опрема је разноврсна и, како изгледа задовољава потребе. Обећавају да ће и уџбеника бити довољно, да ће стићи на време, истина опет скупљи. Што се тиче школсне лектире, како кажу, добро сарађују са просветним радницима и биће је на време довољно. Биће то опет класични комплети у којима ће ипак да недостаје баш нека потребна књига.

И на крају ове кратке информације да поставимо питање: да ли ће ове године бити смањена свима добро позната гужва по књижарама на почетку школксе године?

Иначе полице књижаре испуњене су и белетристиком. Избор књига је већи него раније. Присутни су наши и светски класици, савремена књижевност је мање заступљена, а има и нешто марксистичке литературе. Књиге се продају и у прескупим комплетима , а има и на комад, лепо су опремљене, али им је цена висока, нарочито за младе. Како у књижари кажу, трговци који по улицама продају књиге не иду на руку књижари, па стога ова и има већи избор књига. Ипок, да су питали нас младе ми би им рекли да онај који воли књигу неће да чека на залуталог уличног продавца и да смо ми задовољни и књигом у меком повезу, само ди је добра и јефтина. Одмах би могли да препоручимо јефтино и добро издање „Реч и мисао". Нудећи и такву књигу наша би књижара нашла директан пут до потрошача и постала на првом месту продавница књига, а мање папирница, продавница писаћих машина и музичких инструмената

У београдским књижарама ових је је дана много јефтиних и добрих књига, одличних савремених романа чија је цена снижена од четрдесет до седамдесет одсто. У нашој књижари их још нема, да ли ће их бити зависи од пословности оних који у њој раде, од њихове способности да пронађу пут да права књига на прави начин дође до руку оних којима је потребна.

Снежана Гроздић

Аутор текста и цртежа: Славко ШКРИЈЕЉ

О Д М Е Т Н И Ц И

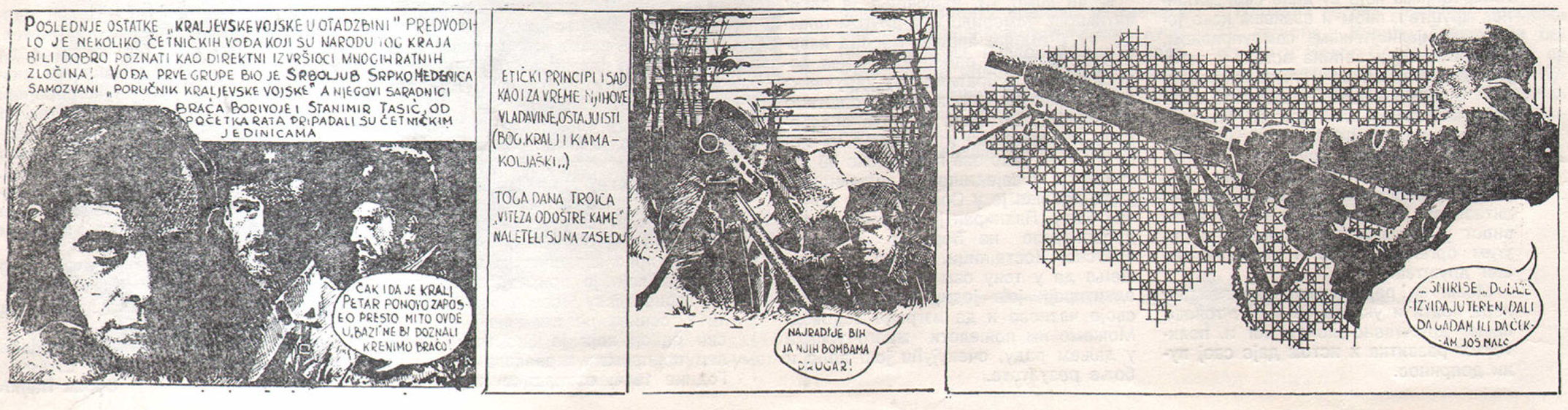

Међу нама

Како пратимо синове у војску

ПОСЛЕ ИСПРАЋАЈА УЛИЦЕ ПУНЕ СРЧЕ

„ХРАНИ СИНА ПА ШАЉУ У ВОЈСКУ“ каже наша народна песма. И генерацијама, стотинама година наша је мајка рађала и хранила синове и слала их у војску, у рат.

Данас живимо у миру. Наши синови одлазе у војску али не више да гину. Армија је данас школа која образује, васпитава и формира младог човека. За нашег човека је бити војник част, дужност и понос. Велика је несрећа па и срамота за оног који „није за војску“. И лепо је што је тако, што наши људи тако схватају часну обавезу служења домовини.

Ипак, задњих година, а из године у годину све више, за одлазак у војску везују се све више обичаји који престају да буду лепи и самим тим постају сувишни.

Реч је о испраћају у војску. О богатим гозбама, још богатије преливеним алкохолом и необузданој галами које су постале саставни део тих испраћаја.

Наш човек је, уопште, склон да троши више него што је потребно, више него што може да потроши. Тако је за 1. мај, свадбу, рођење и сахрану. Тако је и кад пратимо сина у војску. Свој понос што нам је син достигао до пушке, што је војник, изражавамо обиљем јела и пића. Не питамо се у том тренутку колико ће то да кошта, како ћемо после. И гости нам дођу, једу, пију и веселе се. Највише, како изгледа, пију, а већина их је младих. После нас усред ноћи или пред зору пробуди пијана песма и вика, сувише гласна, сувише неукусна. Понекад, у по бела дана прати се по нашим улицама добро „поквашена“ поворка. Загрљени младићи на сред улице натежу из флаша, а кад их испразне, РАЗБИЈАЈУ ИХ О АСФАЛТ. Колико срче остаје по улицама — знамо сви, и колико аутомобилских гума настрада том приликом, и колико су то ружне сцене у целини.

Одлазак у војску је и доказ зрелости. У војсци наш син „постаје човек“. А како га ми упућујемо на тај пут зрелости? Дајемо му у руку флашу, и њему и његовим друговима, и нехотице им тако дајемо до знања да је та прво пуна а затим испијена и разбијена флаша доказ његове мушкости.

М. П.

ПОЛОМИО РУКУ И НОГУ ДА СПАСЕ ДЕЦУ

Била је недеља као и све друге. Прва недеља у јуну, улице пусте као и увек. Једино су кола са запрегом

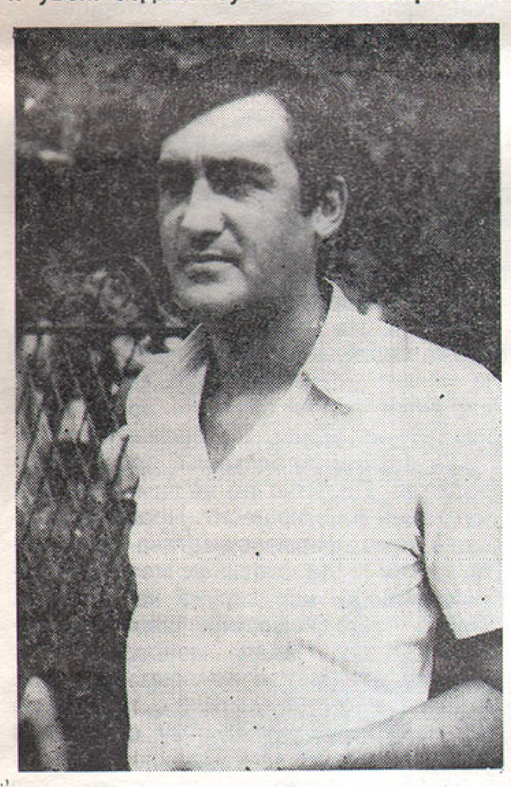

Илија Поповић: знао је само да мора да заштити децу, шта ће њему да се деси остало је за касније.

јурила улицама Беле Цркве. Уплашен коњ бесомучно је трчао ка пијаци. Претила је опасност да нешто оштете или некога повреде. Три пензионера били су немоћни да га зауставе. Испред зграде на пијаци играла су се деца, безбрижно, а запрега је јурила у њиховом правцу. Илија Поповић-Чота у свом „стојадину“ приметио је опасност. Видео је само коња како јури ка деци и знао да га треба зауставити. Тренерка и патике помогле су му да буде брз. Ускочио је отпозади на коле која су поскакивала, дохватио узде и скренуо кола. Коњ се зауставио на гелендеру док је Илија остао на земљи. Лева рука га је болела. Колимо се сам одвезао до амбуланте, окупљени људи њему нису помогли. Сломљена му је била лева рука и лева нога. Нога је била теже повређена. Гипс на нози држао је две недеље дуже. Прекинуо је рад у штабу територијалне одбране јер је морао на боловање. Одмах га је посетио власник запреге његов комшија и извинио се због нежељеног догађаја.

„То су биле секунде“, каже Илија. Знао је само да мора да заштити децу. Шта ће њему да се деси, остало је за касније. Лева нога још није сасвим здрава, можда никад неће ни бити. Родитељи деце коју је спасао вероватно да га и не знају. Он каже да је нормално то што је учинио, не жели похвале ни величања. Верује да би то учинио и неко други у сличној ситуацији.

Можда би и учинио, али није. Учинио је то млади Илија Поповић отац једног детета. Његов гест заслужује наше дивљење и сваку похвалу.

Зденко Хлавачен

ХЛЕБ НА ДАЛЕКО ПОЗНАТ

— ПО ДОБАР ХЛЕБ ИДЕМО У ЈАСЕНОВО—ПРЕД ЧИКА МАРКОВОМ ПЕКАРОМ РЕД СЕ НЕ ПРЕКИДА

и много људи из Беле Цркве, све док се и последњи велики мирисави хлеб не изнесе из продавнице.

Чика Марко каже да ради само осам часова и да има само једног помоћника. Сав хлеб који испеку зачас распродају и увек има оних који нису стигли на ред.

Од 1957. године у селу Јасенову ради пекар Марко Илијевски. Зачас је стекао велики број муштерија. Није ни чудо кад је његов хлеб по квалитету далеко изнад оног из продавнице.

Вредно ради чика Марко, али хлеба никад доста и увек гужва пред вратима његове пекаре. И нису пред вратима само становници Јасенова већ чека

„Капацитет фуруне је мали“ каже чика Марко, „а продавница у којој се може купити хлеб је затворена око подне, па људи онда дођу да купе хлеб код мене. А ја, опет, не могу све да постигнем.“

Можда чика Маркова пекара не одговара савременим стандардима. Али свако ко је пробао његов хлеб доћи ће поново код њега. Јер у овом времену, када и ми почињемо да се „фабрички“, „синтетизирано“ хранимо, добро нам, бар понекад, дође комад меког домаћег хлеба.

С. Гроздић

АРМИЈА ВАС ПОЗИВА ДА ПРОВЕДЕТЕ ПРИЈАТНО ВЕЧЕ

ОТВОРЕНА ЈЕ БАШТА-РЕСТОРАН У ДОМУ ЈНА

Било је потребно да прође доста времена да би Бела Црква добила једно заиста пристојно и пријатно место за излазак. И ко зна колико би још дуго Белоцрквани чекали на отварање једног оваквог објекта, да Савет Дома Армије није дошао до закључка да треба нешто учинити.

Захваљујући идеји и иницијативи капетана Антона Тиршека и енергичној акцији мајора Алексе Урошевића изведени су сви потребни радови за

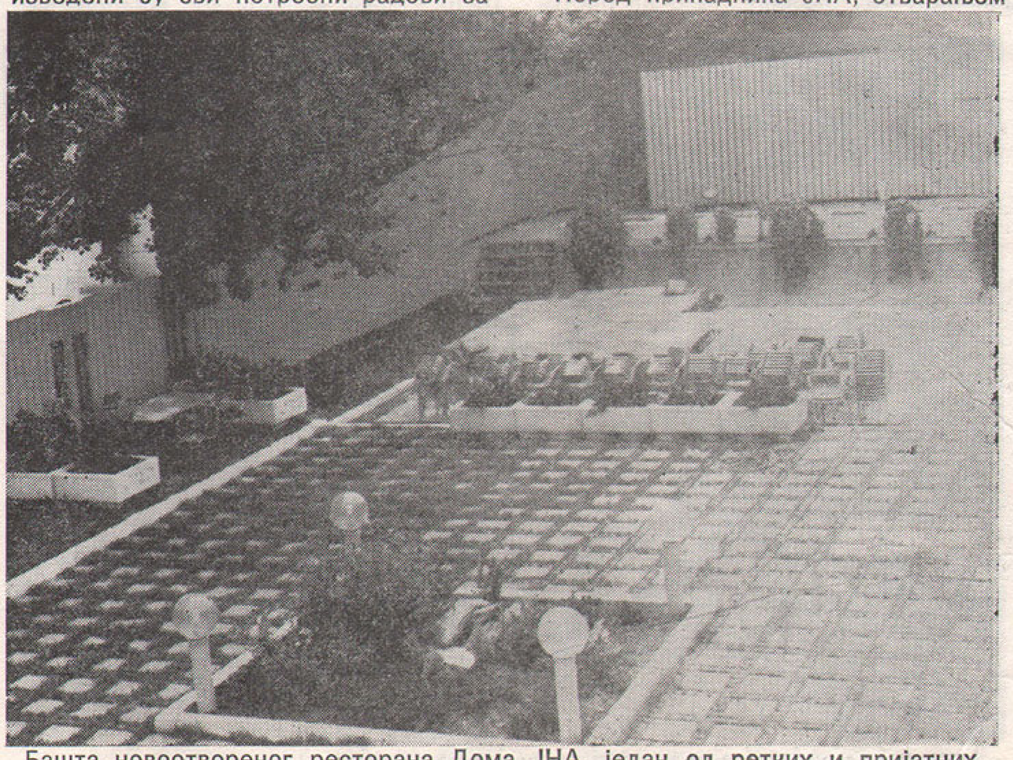

Башта новоотвореног ресторана Дома ЈНА, један од ретких и пријатних кутака у Белој Цркви

реновирање баште Дома, која је тако добила изглед изванредног савременог ресторана. Идејно решење дело је бившег војника, архитекте Владимира Петровића. За лепоту хортикултуре у башти заслужна је инг. Светлана Југа, која је и сама учествовала у засађивању биљних култура. Све радове искључиво су извели припадници белоцркванског гарнизона, али би били неправедни када не бисмо посебно истакли допринос начелника Дома ЈНА, Милана Лончара.

Тиха музика и интересантно решење осветљења дају ресторану посебну драж. То је, заиста, место где се добро осећају и млади и они који се још осећају младима. Иако је општа и пристојношћу, нешто нагони човека на културно понашање. Цене су више него приступачне, веома ниске, а што се не би могло рећи за друге услужне објекте у граду. Овде би ипак била на месту и једна замерка: на услугу се чека исувише дуго.

Ако време дозволи, у току септембра и октобра, у башти ће се три пута недељно одржавати игранке. Жалимо што за сада неће бити организована гостовања културно-уметничких група и естрадних уметника, али се надамо да ћемо у блиској будућности имати и то задовољство. То би био велики допринос културном животу овог запарложеног града а била би оживљена и некадашња традиција Дома ЈНА да нам, бар повремено, омогући сусрет са неким познатим певачем или глумцем.

Поред припадника ЈНА, отварањем баште-ресторана највише су добили млади Беле Цркве иако ово место није намењено првенствено њима. Ипак, башту ће, вероватно, „окупирати“ млади, јер осим диско-клуба са органиченим временом рада, они немају право место на коме би провели вече. Остала места нису за њих, јер хотел на језеру је ипак обична кафана са кафанском музиком, сала „Клуба“ загушљива а башта, иако лепа, досадна.

У разговору са мајором Алексом Урошевићем, који нам је и дао податке о уређењу баште, сазнали смо да Савет Дома ЈНА има жељу да тешње сарађује са омладинском организацијом у граду, да ресторан у Дому ЈНА не буде задњи објекат те врсте у граду, већ да заједничким снагама крену у решавање сличних проблема. За то, ипак, није довољна само добра воља и спремност људи нашег гарнизона већ и организованија акција наше омладине и оних који су одговорни за њен рад да се једном крене са мртве тачке.

З. Пешић, З. Ристић

ТРЕШТИ МУЗИКА НА СВЕ СТРАНЕ

И ја волим музику. Не да не волим. Сви ми волимо музику. Неко народну, неко забавну, а неко и озбиљну. Сви смо ми на свој начин музикални. Неко пева сам и у друштву, неко у возу, аутобусу, у својим колима (то му дође као најмодерније), а неко, боме, и урличе, али је то за њега песма. Па, нека, рекло би се. Свако себи, кроз песму и на свој начин чини задовољство. И све је то, чини се, подношљиво. Подношљиво је чак и оно што допире из звучника наших радио или телевизијских пријемника. Јер, ту смо ми господари. Ако нам се нешто не свиђа, кврц на дугме и све је решено. Нови „кврц“ употребићемо када нас намами програм.

А оно из наслова. Е, ту смо ми немоћни. Начисто немоћни. Сви, сем оне неколицине који кврцкају дугмиће. Рекламирају или пропагирају технику. Осећају, ваљда, потребу за тим. Или, шта ли? Можда сматрају да још има таквих који не знају шта је разгласни уређај, звучник, какво је то сандуче из кога Лепа Лукић ко зна колико пута помене „тракторче“.

Готово сви градови презасићени су и тракторчета и камиончета, а можда и понајвише аутомобилчета. Не само због загађености средине, већ и хуке, буке, страха приликом преласка улице, па чак и тротоара. Због тога се брину, траже решења. Усмерава се кретање, забрањују пролази, сирене. с

А ми? Као да желимо да будемо највеселији град. Хоће ли нам неко доделити такву награду? За издржљивост!

Непристојно је завиривати људима у уши. Али, учинимо то дискретно па ћемо видети колико има „тампонираних“. Није им лако. Требало је или су морали да у вечерњим часовима изађу у главну улицу. Ту је трговачки центар, а и састајалиште, шеталиште. Немо шеталиште. Јер, ко би над висио неколико моћних, до „даске“ укључених звучника разгласне станице. С оне стране, како ми обично кажемо. А и овим „с ове стране“ није најбоље. Можда и горе. Јер, до њих допиру звуци и из невешто и неукусно окачених звучника на продавницама грамофонских плоча. Мелодија „Дунаве, Дунаве“ не може да конкурише кларинету Бокија. Ако се овде умеша још и која свадба, па испраћај у Армију, па, па . . .

Ако нисам у праву, реците ми, молим вас. Слободно ми реците. Јер ћу и ја где сви Турци.

Стојче Соколовић

Спортске занимљивости

ватерполисти пк „Језеро“ немају премца

До сада су све утакмице решили у своју корист

У протеклих пет кола војвођанске „Б“ лиге за сениоре у ватерполу екипа „Језера“ је, као што се и очекивало, убедљиво савладала све своје противнике. Иако са утакмицом мање, налази се на челу табеле уз изванредну гол разлику, тако да постоји квалитет тренутно првопласиране екипе ЖАК-а из Кикинде, а и своје могућности, није нереално очекивати да на крају „Језеро“ ипак заузме прво место у групи. Но, и друго место не би било неуспех, пошто се у групи налазе јуниори три војвођанске

Младост и ентузијазам врлине су ватерполо екипе „Језеро“ готово сигурно првака Војводине — На слици: с лева на десно стоје у првом реду: Вујичић, Златановић, и Соколовић — стоје у другом реду: тренер Михаиловић, Комненовић, Живковић и Вукоје, чуче: Басарић, Милчић и Шинжар

је само теоретске шансе да на крају препусти примат екипи „Јединства“ из Новог Бечеја. Највећи квалитет ове екипе је одлична кондиција тако да ни једна екипа није успела да се супротстави контранападима из којих су најчешће и постизани голови.

Према речима Радована Михаиловића — Харија, који тренира „Језеро“, од садашње екипе треба очекивати врхунске резултате за две до три године. Наиме, екипу сачињавају све голобради младићи код којих се осећа недостатак искуства. Велику помоћ овако неискусној екипи, својим знањем и залагањем на утакмицама пружили су Вујичић и Соколовић. Уз овај добро уиграни тандем, већ ове године добро су се уклопили млади Милчић и Вукоје. Од Басарића и Живковића се може очекивати да уз озбиљнији рад, идуће године покажу свој неоспорни таленат.

Јуниорска екипа „Језера“ бори се у „Б“ групи, коју сачињавају пет екипа, а истовремено и пет претендената за прво место. После првог дела турнира налазе се белоцрквански јуниори на другом месту. Знају друголигаша: Бечеј, Војводина из Новог Сада и ЖАК из Кикинде. У дуелима са Бечејом и Војводином наши младићи су убедљиво савладали своје реномиране противнике. Иначе, други део турнира одржан је у Новом Саду 20. и 21. августа, а постигнути су ови резултати:

Најмлађе такмичаре — пионире, очекује други део пионирског првенства Војводине. После првог дела, који је одржан у Суботици, на челу је „Спартак“ из Суботице, док је „Језеро“ на другом месту. С обзиром да се наставак првенства одржава у Белој Цркви и да је утакмица „Спартак“ — „Језеро“ у Суботици завршена нерешено 7 : 7, за очекивати је да ће „Језеро“ у Белој Цркви победити, а тиме и да ће постати првак Војводине. Успех би био тим већи што првопласирана и другопласирана екипа са првенства Војводине стиче право да се бори за назив првака Србије, и то са екипама Партизана и Црвене звезде из Београда.

Александар Соколовић

Радничко-спортске игре

мали фудбал под рефлекторима

За радничко-спортске игре у нашој општини, традиционално је добар одзив. Упражњавају се и развијају многе спортске гране које окупљају велики број радника и омладине. Међутим, за шутирање лопте, ипак, влада највеће интересовање.

Због тога је, у организацији Фудбалског клуба „Караш“ из Јасенова, а под покровитељством Општинског синдиналног већа, ове године организован веома успео турнир у малом фудбалу. Пријавило се и такмичило 14 екипа, готово из свих насељених места општине, па и из неких места вршачке комуне.

Да би интересовање било што веће а такмичење атрактивније, организатори су се одлучили да се утакмице играју под рефлекторима. То је, свакако, изискивало изузетне напоре организатора, јер јасеновачко игралиште не располаже таквим условима. Захваљујући ангажовању клуба „Караш“, коме су притекли у помоћ Шумска секција из Беле Цркве и другови са Канала ДТД, услови су ипак створени. На три стуба постављено је шест рефлектора, који су довољно осветљавали игралиште, чиме је омогућено спровођење ове замисли. Ово је уједно заинтересовало и Јасеновчане, који су масовно долазили на све утакмице.

Такмичење је трајало пуних 40 дана, а играло се по бод-систему, у две групе са по 7 екипа.

Прво место на овом такмичењу освојио је тим „Горњаша“ из Јасенова, друго тим „Циглана“, такође из Јасенова, који су и добили пехаре, док је треће место освојио Врачевгај, а четврто Суботица.

Сем ових признања, оцењивани су и најбољи стрелци и најбољи играчи, који су такође награђени дипломама.

У такмичењу су учествовали и пионири Фудбалског клуба „Караш“ из Јасенова, који су освојили шесто место и добили диплому као најдисциплинованија екипа.

Како је договорено, ово такмичење убудуће прераста у традиционално, а одвијаће се у летњим месецима.

Момчило Маринковић

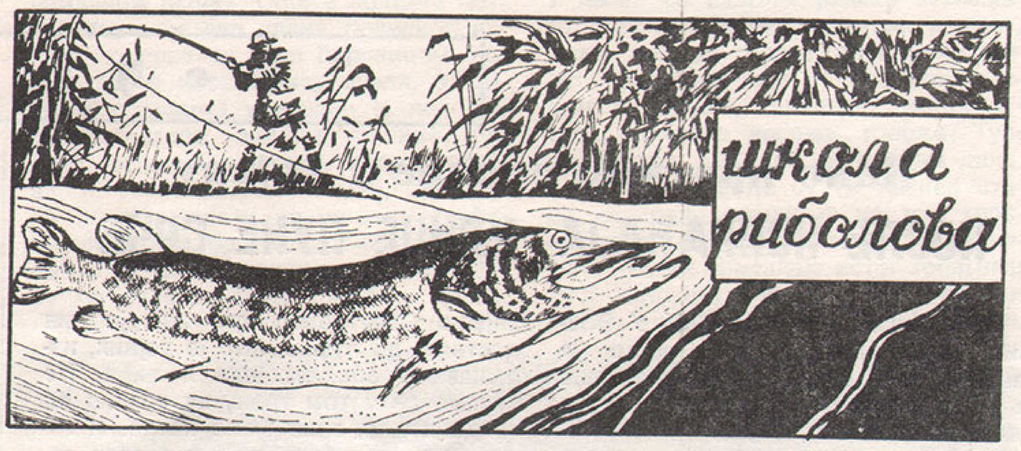

На захтев великог броја читалаца спортских риболоваца, посебно млађих, уводимо рубрику — ШКОЛА РИБОЛОВА. Рубрика неће бити стална, већ ће се појављивати повремено када околности то дозволе. ШКОЛА РИБОЛОВА намењена је првенствено млађим риболовцима, што не значи да старији и искуснији риболовци неће наћи интересантног материјала да употпуне своје већ богато искуство.

Да ли ће рубрика бити интересантна, садржајна и разноврсна зависиће, пре свега, и од вас драги читаоци. Ваша пуна сарадња биће драгоцена. Фотоси са вредним уловима, згоде и незгоде, доживљаји у природи и све оно што риболов чини феноменом савременог живота учиниће да ШКОЛА РИБОЛОВА буде чест гост у БЕЛОЦРКВАНСКИМ НОВИНАМА.

ПИШИТЕ — ПИТАЈТЕ — САВЕТУЈТЕ

лов шарана – „виши курс риболова“

Значајно је за све наше риболовце да је кренуо и шаран. У нашим језерима уловљени су веома крупни примерци као ретко где. Тежина се кретала од 3 до 11 килограма. Наравно, рекордни улов је и даље шаран кога је из језера код „Шљункаре“ извукао Сретко Димитријевић, који је тежио 15 килограма и 700 грама. О овом изузетном улову већ смо писали у БЕЛОЦРКВАНСКИМ НОВИНАМА у броју 10.

Поприлична је незгода које су шарани приредили појединцима. Тренутак опуштености и несмотрености био је довољан да многи остану без скупоцених комплетних прибора. Све ово говори да је шаран кренуо и да је потребна пуна опрезност када се лови овај лукави и непревазиђени „мегданџија“ наших низијских река и језера.

Пре одласка у лов на шарана ево неколико краћих савета млађим риболовцима. Шаран се лови искључиво „на чекање“ и извлачи са дна. Штап нешто мање савитљив, најлон око 0,40 мм, а за кршевит терен око 0,80 мм. Удице кратке и јаче. Машиница и штап увек исправни. Олово теже, шетајуће. На местима где га ловите, или претпостављате да га има, потребно је бацити „меку“ и на тај начин окупити шаране. Са шараном нема шале. Мамац узима опрезно и сумњичаво. Удар је готово неприметан (што је крупнији то неосетније узима мамац). И док сте се машили штапа вредна ловина је већ изгубљена.

Наравно, не би шаран био „ краљ“ низијских река и језера да није огорчене борбе кад га удица закачи. ЗАМАРАЊЕ И ИЗВЛАЧЕЊЕ ШАРАНА ПРЕДСТАВЉА „ВИШИ КУРС“ РИБОЛОВА. Узалуд све остало ако вам се на дохват мередова откине. А да се то не би догодило, потребно је заиста много умешности. Уколико цимате и покушавате нешто силом једино ћете постићи да на удици извучете комад шаранових уста. Скоро све ремцу, изузетна борбеност (али и лучено. Опрезност, нежан приступ макавство), јер и на удици шаран „не изгуби главу“ него увек хита у први крш где ће обавити најлон око пања и откинути се са удице.

Избор мамаца и припрема ваљка је веома значајна али мора да се каже да се око тих „рецепата“ испредају најразличитије риболовачке приче и мистерије. Клипови младог кукуруза су увелико пристигли. То је изванредан мамац за шарана. Био пресан или куван.

Све ово што је до сада речено су аргументи и тврђења да је лов шарана заиста својеврсна мајсторија.

ЕКСПЕРТ ЗА ШАРАНЕ

Све претходно изнето о шаранима било би недоречено да нисам посетио спортског риболовца Саву Пауновића који у овој околини важи за правог експерта за лов шарана. Сава Пауновић је двадесет и пет година члан Друштва риболоваца „Караш“ а десет година, углавном, само лови шаране. Шарани су постали његова опсесија. На питање зашто се определио искључиво за лов шарана Сава је рекао: „Шарани дају далеко најснажнији отпор од свих врста риба када су на удици. Замарање и извлачење шарана представља право задовољство. Посебно на нашим језерима јер терен није кршевит. Право је уживање када шаран одмотава отпуштени калем и до стотинак метара а најлон звижди као струна на виолини. После овога заморени шаран дозвољава да се калем поново намота. Ово се понавља и по неколико пута. Дешавало се да замарање траје и по 40 минута.“ А једном му се десило да су за пет минута ударила три већа комада. Од ловостаја на овамо Сава је извадио из наших језера 27 шарана који су тежили од 4 до 11 килограма. Мора се признати да је Савина „специјалност“ била изванредно награђена. Растао сам се од Саве после дужег ћаскања о тајнама риболова и пожелео му да се на његовој удици ускоро нађе рекордни улов ове године.

ВРЕДАН УЛОВ

Алија Бабић, пуковник у пензији из Бања Луке, је веома чест гост општине Бела Црква. Веже га службовање, тазбина за њу. Као страствени спортски риболовац он је и члан Друштва риболоваца „Караш“ из Беле Цркве. „Специјалиста“ је за шаране-дивљаке, нарочито на дунавским водама, са којих се често враћа богатим уловом.

Али овога пута срећа му се осмехнула и на белоцркванском језеру. Док су остали пецароши скидали „кедере“ са својих удица, Бабић је извлачио шарана-дивљака, тешког равно седам килограма.

У овој години на овом језеру само је Сава Пауновић, радник Шумске управе улавио за четири килограма већег шарана.

Стојче Соколовић

Алија Бабић, са вредним уловом, шараном од 7 кг.

ИСКРЕ

ПРВО КОЛОНИСТА, А САД ЈУГО-ШВАБА!

Жали се један грађанин на привременом раду у иностранству: — Од кад сам се после рата доселио у Белу Цркву па све док нисам отишао на рад у Аустрију звали су ме колониста. Сада су ме, у банци, дочекали са „Здраво, ЈУГО-ШВАБА!" Па кад ће да ме назову Белоцрквaнином и какви су то људи?

То су смешни (не) људи. Зато ово и стављамо у „смешну" рубрику-иначе је жалосно.

ЗЛАТНА ЛУБЕНИЦА

Наша трговина представља опасну конкуренцију приватницима на пијаци. У јеку сезоне бостана, док се на пијци могао добити и за два динара килограм, у излогу једне продавнице била је изложена лубеница чија је цена износила 1000 старих динара килограм.

Претпостављамо да је то зато што су се око ње већ скупиле мушици-а месо је скупо.

Кад смо већ код трговине и воћа да приметимо и пошто су брескве: је дан килограм 1200 старих динара. И то кад их ПК „Јужни Банат" сам од себе купује и продаје. Шта би тек било кад би их куповали од другог.? — Верујемо да би боље било!

ЗА ЉУДЕ, ПСЕ И АУТОМОБИЛЕ

Белоцрквани су заиста срећни људи што имају језеро. Многи се у њему баш и не купају, али други бар имају где да окупају пса или оперу кола.

Флаша по флаша—ограда

Један досетљиви Црвенчанин је сакупљао флаше па од њих сазиддао зид преко дворишта. Сад се неки мештани кају (нарочито они који чине саставни део инвентара Владиног бифеа) што и они нису сакупљали флаше. Само од оних које су сами испили могли су и кућу да сазидају.

ВОЈВОЂАНСКА БАНКА БЕЛА ЦРКВА
БЕЛА ЦРКВА — I ОКТОБРА 76

ОБАВЕШТАВА ВАС:

ВОЈВОЂАНСКА БАНКА је највећа банкарска организација у САП Војводини. Она у свом саставу има 15 филијала, 7 експозитура и 41 пословну јединицу широм Војводине.

Овој великој породици припада и Филијала Бела Црква. За врло кратко време ова Филијала је успела да се афирмише на овом подручју и да привуче врло велики број штедиша.

Војвођанска банка, филијала Бела Црква поред краткорочних и инвестиционих кредита привреди одобрава и следеће врсте кредита грађанима:

— за стамбену изградњу и куповину станова;

— за унапређење делатности индивидуалних пољопривредних произвођача, самосталних занатлија, угоститеља и слободних професија;

— за куповину индустријске робе, набавку путничких аутомобила и грађевинског материјала;

— Филијала одобрава и остале кредите по основу орочавања динарских и девизних депозита.

ВОЈВОЂАНСКА БАНКА филијала у Белој Цркви врши исплату личних доходака свих запослених радника, својих комитената.

РАДНИЧКИ УНИВЕРЗИТЕТ „ДЕЈАН БРАНКОВ" — ВРШАЦ

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

ЗА УПИС КАНДИДАТА У ШКОЛСКОЈ 1977/78. ГОДИНИ

I ВИША ТЕХНИЧКА ШКОЛА — МАШИНСКИ ОДСЕК (90 студената)
II ВИША ЕКОНОМСКО-КОМЕРЦИЈАЛНА ШКОЛА (80 студената)
III ГОДИШЊА ШКОЛА ДАКТИЛОГРАФИЈЕ (РЕДОВНА — 30 полазника)
IV ГОДИШЊА ШКОЛА ДАКТИЛОГРАФИЈЕ (ПРИПРЕМНА — неограничени број полазника)

УСЛОВИ УПИСА:

I ВИША ТЕХНИЧКА ШКОЛА

— средње образовање гимназијско,
— техничко образовање машинског и саобраћајно-машинског смера,
— образовање стечено у школама за квалификоване или висококвалификоване раднике металског смера.

II ВИША ЕКОНОМСКО-КОМЕРЦИЈАЛНА ШКОЛА

— средње образовање свих смерова укључујући и школу за КВ раднике у најмање трогодишњем трајању.

III ГОДИШЊА ШКОЛА ДАКТИЛОГРАФИЈЕ (редовна и припремна настава)

— основна школа у осмогодишњем трајању.

Упис се врши на Радничком универзитету „Дејан Бранков" у Вршцу. Стеријина 60 сваког радног дана од 6 до 14 часова.

Конкурс је отворен:

а) За Вишу техничку школу до 15. септембра 1977. године,
б) За Вишу економско-комерцијалну школу до 20. септембра 1977. године,
ц) За Годишњу школу дактилографије до 31. августа 1977. године,
д) За годишњу школу дактилографије (припремна) до 10. септембра 1977. године.

Трошкове школарине сносе сандидати, односно радне организације које школују кандидате.

Све информације могу се добити у Секретаријату Универзитета или на телефон 811-214 и 811-215.

СЕКРЕТАРИЈАТ УНИВЕРЗИТЕТА

IN MEMORIAM

Дана 10. септембра 1977. године навршава се десет тужних година од нада нас је заувек оставио наш вољени и нежни супруг, тата и дека

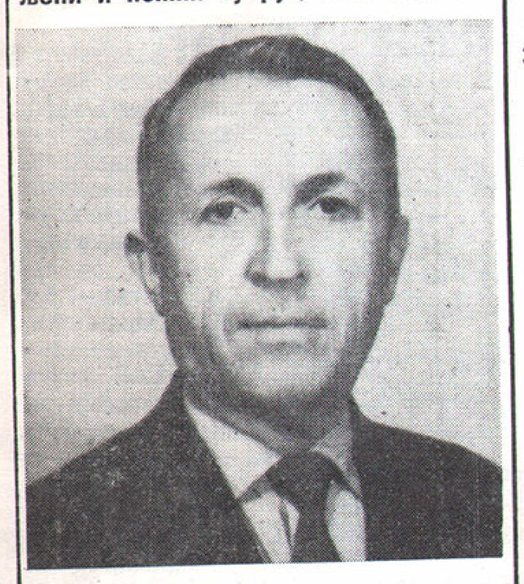

МИХАИЛОВИЋ МИЛОЈА БОЖИДАР

са поштовањем и љубављу увек ће га се сећати његови најмилији: супруга, деца, зет, снаје и унуци. Тога дана у 11 часова посетићемо његов гроб и положити цвеће.

РЕПЕРТОАР ФИЛМОВА БИОСКОПА: „ЗВЕЗДА" БЕЛА ЦРКВА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 1977.

1— 2 ПРОПАСТ ЈАПАНА
Јапан научно фант. кол. ВВ
3— 4 ТРИ КОНДОРОВА ДАНА
САД шп. трилер КС
5 БОГ ЈЕ УМРО УЗАЛУД
Домаћи комедија кол. ВВ
6— 7 ЛОРД ИЗ ПРЕДГРАЂА
З. нем. криминални кол. ВВ
З. нем. криминални кол. ВВ
8— 9 НАИВКО
Домаћи комедиа кол. ВВ
10—11 СМЕШНА ЈЕ ПРВА ЉУБАВ
Италија љубавни кол. ВВ
12 БЕН И ЧАРЛИ
Италија вестерн КС
13—14 ЧАРЛИ ВАТРОГАСАЦ
САД комедија Ц. Б. ст.
15—16 ГЛАСНИК ОСВЕТЕ
САД вестерн КС
17—18 ЧОВЕК ИЗ АУСТРАЛИЈЕ
САД шпијунски колор
19 ПОЛИЦИЈА НЕШТО КРИЈЕ
Франц. трилер КС
20—21 БЕЛЕ ТРАВЕ
Домаћи љубавни колор
22—23 КАЛИФОРНИЈСКИ ПОКЕР
САД авантур. КС
24—25 АБОТ И КОСТЕЛО ТРАЖЕ ФРАНКЕНШТАЈНА
САД комедија Ц. Б. ст.
26 ЦРВЕНО СУНЦЕ
Франц. вестерн кол. ВВ
27—28 ЦИРКУС СА ЏЕРИЈЕМ
САД комедија кол. ВВ
29—30 ПОЛИЦИЈА ОПТУЖУЈЕ ЗАКОН ОСЛОБАЂА
Италија криминални кол. ВВ

укрштеница бр. 7

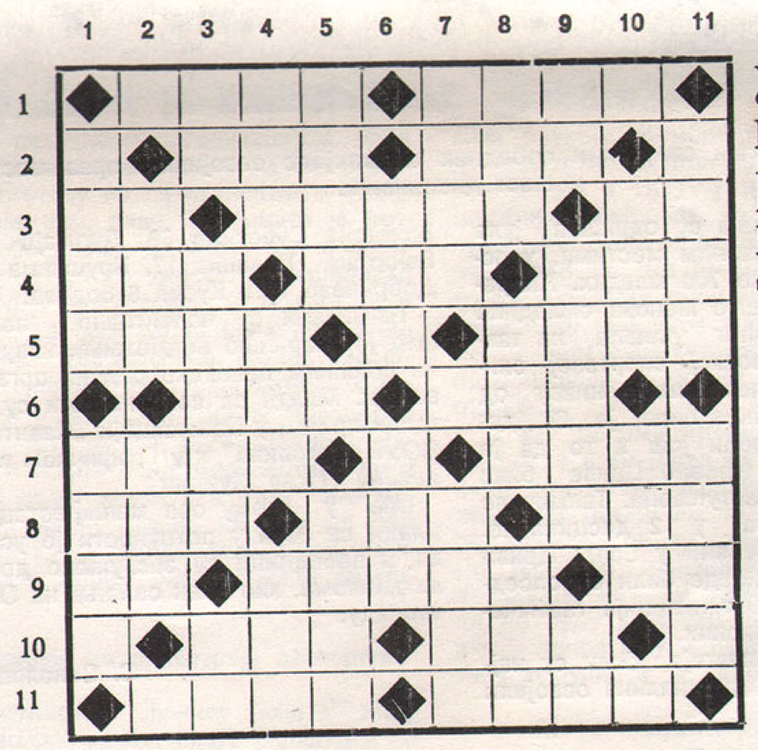

ВОДОРАВНО:

1. Историјски град из далеке прошлости — велики (немачки)
2. Љут корен — материјал за олуке
3. Узвик олакшања — врста енциклопедије — неопходан зачин
4. Једно од чула — производ ливења — модеран
5. Рвачки захват — мушко име
6. Познати нацистички злочинац — ознака за треће колено у роду
7. Речца — песма
8. Међународна ознака за помоћ — име глумца Конерија — троцифрен број
9. Два сугласника — лек против маларије — алуминијум
10. Агрегатно стање воде — врста дрвета
11. Улагање код банака — бог љубави

УСПРАВНО:

1. Дугачак (енглески) — град у Норвешкој
2. Скуп више певача — одбор
3. Слово латинице — спремиште за жито — Лесковац
4. Проналазач телефона — апарат за сушење косе — огртач за плажу
5. Летопис — бивши мађарски стонотенисер
6. Страно мушко име — река у СССР-у
7. Без слуха — уметност (латински) — мутав
9. Јединица за отпор струје — карташка игра — грчко слово
10. Ни мало гладан — грчко слово
11. Украс на народној ношњи (мн.) — јединица за напон

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1. Штеп — тера 2. Ови — але 3. Ин — Авари — ББ 4. САД — ода — оро 5. Крос — Анка 6. Кос — око 7. Срем — арго 8. Рур — сок Ерп — 10. Куп — кут 11. Нота — спас

ПОВОДОМ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

Одржана Сеоска олимпијада у Белој Цркви

врачевгајци освојили прво место

◆ 330 УЧЕСНИКА НА ОЛИМПИЈАДИ

Средином августа, на свечани начин, пред великим бројем такмичара и гледалаца, председник ОК Савеза социјалистичке омладине, Пера Ђорђевић, отворио је Сеоску спортску олидпиајду. 330 девојака и младића из свих насељених места белоцрквачске општине такмичило се у малом фудбалу, рукомету, шаху, одбојци стрељаштву, пикаду, пливању бициклизму и у неколико атлетских дисциплина. Ово је до сад најмасовније такмичење младих са села, што је потврда да је сеоска омладина нашлашла своје место на којем се појединци исказују и доказују. У претакмичењима, која су одржана јула месеца у насељеним местима, учествовало је преко 700 младих. Напредак је у томе што женска омладина узима све већег учешћа на такмичењу. На сеоској спортској олимпијади на општинском нивоу од од 330 такмичара било је 60 девојака. Треба рећи још и то да је омладина села Црвене Цркве била најмасовније заступљена. Такмичило се 60 такмичара у 12 дисциплина. Сви спортски терени у Белој Цркви за време олимпијаде били су опседнути младима. Организација такмичења била је на висини.

Млади из Врачевгаја били су најспретнији и у 6 дисциплина освојили су прва места, једно друго и једно треће. У пикаду за жене, рукомету, малом фудбалу, надвлачењу конопца и трчању на 800 метара освојили су прва места, у одбојци друго и стрељаштву треће место. Са 133 освојена бода убедљиво су први.

Омладина Црвене Цркве освојила је 92 бода, што јој је у укупном пласману донело друго место. Освојили су прво место у одбојци за жене, шаху и куглању, а треће у пикаду и бициклизму.

Јасенову је припало треће место са 70 освојених бодова. Следе Калуђерово 68 бодова, Гребенац 61 бод, Банатска Суботица 60, Дупљаја 30, Банатска Паланка 17, Крушчица 16, Добричево 10 и Кусић 6 бодова.

Такмичари су колективно, након што је завршено надметање, извршили обилазак неколико радних организација. Млади са села наишли су на топли пријем у Конфекцији „Плантех" ООУР „Трговина" и у Графичком предузећу „Сава Мунћан"

Све у свему ова манифестација млади са села у потпуности је успела, а победници су заслужено добили дипломе, као знак сећања на Олимпијаду.

С. Соколовић

Екипа Врачевгаја свеукупни победник олимпијаде освојивши прва места у шест дисциплина

ПРОСЛАВЉАЈУЋИ ТИТОВЕ ЈУБИЛЕЈЕ „РАТАР" ЈЕ ПРОСЛАВИО И СВОЈ ВЕЛИКИ ЈУБИЛЕЈ

Деветог августа 1977. године ФК **„РАТАР"** је прославио свој велики јубилеј, 44 године постојања клуба. Традиција каже да се 9. августа сваке године одржавала утакмица којој је присуствовао велики број љубитеља фудбала. Истог датума ове године било је изузетно свечано на стадиону. Од раног јутра чула се музика. Очекивали смо сви, кано „Ратар" тако и сви становници Крушчице долазак играча **ОФК „Београд"**. На стадиону под јабланима у Крушчици окупило се око 1000 гледалаца да виде добру партију фудбала, а нису се ни покајали што су дошли, видели су фудбалску представу каква се само пожелети може. Иако је „Ратар" поражен са 3 : 1, сретни смо што смо имали част да играмо против фудбалера професионалаца, па нам није ни криво што смо изгубили од њих.

Утакмица није прошла тек тако. Били су ту и снимаљи из Београда да овековече овај пријатељски сусрет, а бјла је такође и репортер Радио Београда Јелисавка Шинжар, која је на магнетофонској траци забележила изјаве капитена оба тима и на лицу места, направила кратку репортажу о развојном путу ФК „Ратара"-а.

Нису изостале ни похвале ни плакете, међу којима се истиче **ЗЛАТНА ПЛАКЕТА ФСЈ.** У прелазном року у ФК „Ратар" је добио и нека појачања Поново се вратио Морун Јеремија, а наш мештанин Мита Белобабић дошао је да брани боје „Ратара" и стао на његово чело.

9. август памтиће још дуго сви љубитељи доброг фудбала, а фудбалска сезона која почиње показаће које ће место на табели да заузме наш „Ратар".

Стојан Трбојевић

Уочи старта јужнобанатске „А" и „Б" лиге

жеља и амбиција БАК–а – војвођанска лига –

Клубови јужнобанатске „А" и „Б" лиге интензивно су се припремали за фудбалско првенство, које је у току. Жеља свих шест клубова је иста — прво место или средина табеле. То је и разумљиво, јер без таквих амбиција нема ни доброг фудбала. Међутим, жеље су једно, а реалне могућности стварност. Једно је заједничко за све лако неће бити. Борба за бодове мора се одвијати на зеленом пољу, а та борба мора бити спортска, дакле коректна.

БАК, који је након 17 година такмичења у војвођанској лиги, ове године испао и преселио се у нижи ранг такмичења, свакодневно тренира. Провео је 10 дана на припремама на Преспанском језеру. По повратку одиграо је неколико пријатељских утакмица. Између осталих, на свом терену, играо је нерешено 3 : 3 са „Братством" из Бан. Суботице, а у реваншу је победио са 3 : 0. Затим је напросто, декласирао члана Војвођанске лиге „Динама" из Панчева у Белој Цркви са 4 : 0, да би у реваншу изгубио са 4 : 5 ,али тек када је заменом ослабљен тим. У Обреновцу у сусрету са „Радничким" победио је са 4 : 2, да би у реваншу, пред својом публиком заиграо веома слабо и изгубио са 4 : 1. И тако редом. С обзиром да је БАК искусна екипа, да свакодневно тренира, да његови играчи имају већ стечене навике о односима према клубу и игри и да материјално добро стоји, утисак је да у „А" лиги нема премца. Знатно је појачан неколицином врсних играча, а пре свега центархалфом Абдурахмановић Рагибом из Брчког и центарфором Петровићем из „Радничког" Обреновац. Ту су и неколицина досадашњих јуниора, који су се преселили у сениоре, као што су Вела, Ивановић, Јоксимовић и др. На голу Стеван Бранков постаје све по узданији и много обећава. Кад се свему томе дода и решеност играча да се спортском борбом врате у друштво војвођанских лигаша, онда постаје реална шанса да БАК разочаране навијаче обрадује освјањем првог места. Али то није довољно. Предстоје квалификације, нашта треба још сада рачунати. Тренер Радаковић је оптимиста с обзиром на релативно добар играчки кадар. Најзад, ту је и врсно крило Ивашковић, искусни прволигаш, који ће дати штимунг целом тиму.

Раднички из Беле Цркве је искусан лигаш „А" лиге. Консолидовао је свој нападачки ред, без којег је у пролеће одједном остао због одласка играча на одслужење војног рока. Годинама се држи средине табеле. По речима тренера Станковића, тим је спреман за првенствене окшаје. Са постојећим фондом играча рачуна на средину табеле. Добио је и појачања. У првом реду Вучетића и Б. Тодоровића.

Играчи Радничког још сада размишљају за дерби БАК — Раднички у деветом колу. Играчи оба тима желе баш у дербију да се искажу и докажу ка је бољи. Само и ту треба имати праву меру да дерби публици при каже пре свега леп фудбал, дакле, фудбал без грубости.

Ратар из Крушчице, иначе члан јужнобанатске „Б" лиге има амбиције да пређе у „А" лигу, па се знатно појачао. Из БАК-а су прешла у Ратар чак 5 играча. То су Белобабић, Јовановић, Миловановић, Тодоров и голман Морун. 10. августа Ратар се добром игром представио многобројним гледаоцима у сусрету са прволигашем ОФК Београдом. Голмон Морун је фантастично бранио.

Борац из Врачевгаја, који је сишао степеницу ниже у „Б" лиги ће, по свему судећи, таворити, јер је остао без неколицине играча. Истина, по речима председника клуба, Малушев Миладина, из БАК-а се враћају у Борац Јожић и Попов, што ће бити знатна појачања. Међутим, БАК је одбио да да исписнице овим играчима, а Малушев сматра да је посреди инат Сада Борац тренира Жива Рашков.

Банат из Дупљаје, после маратонског спора са органима панчевачког подсавеза око његовог опстанка у „Б" лиги, изашао је као победник. Ових дана је и Банат стартовао у припремама, а за тренера поново је ангажовао Момчила Ђокића, некадашњег популарног репрезентатив.ца И они се надају средини табеле.

Братство из Банатске Суботице је пријатно изненађење минуле сезоне. Постало је општински првак. Успешно је пребродило квалификациона такмичења за „Б" лигу. Клуб је скоро преко ноћи, постао понос села. За само месец дана игралиште је оспособљено за такмичења овог и вишег ранга. Никле су свлачионице, па ограда итд. У припремном периоду Братство је показало изузетне резултате. Тренер Никола Грујић, иначе најзаслужнаји за успех тима, врло умешно води тим. Располаже чак са 15 квалитетних играча. Главни ослонац тима су: Савић, Арсенов, Синиша Марковић, Пејић, Бранковић, Јанкулов, Марковић II, Керчу, Југа, Грујић иИвановић. Амбиције Суботичана су средина табеле.

Сава Соколовић

РАСПОРЕД ТАКМИЧЕЊА „А" ЛИГЕ

На захтев многобројних читалаца и љубитеља фудбала да се објави распоред јесењег дела првенства клубова „А" и „Б" јужнобанатске лиге, овом приликом делимично испуњавамо те жеље. Ово с тога што, због скучености простора нисмо у могућности да објавимо и распоред „Б" лиге, већ само „А" у којој се такмиче БАК и Раднички из Б. Цркве. Због тога се извињавамо читаоцима, али са обавезом да то учинимо у наредном броју.

РАСПОРЕД ТАКМИЧЕЊА „А" ЛИГЕ

Велики дерби у IX колу између Радничког и БАК-а

21. 08 БАК — Раднички Панчево
Пролетер-Мр. — Раднички
28. 08 БАК — Омладинац, Опово
Раднички Панч.—Раднички Б. Црква
4. 09 ХИП Панч. — БАК
Раднички — Војводина
11. 09 БАК — Будућност Б. Брест.
Трговачки Пан — Раднички
18. 09 Раднички Вршац — БАК
Раднички — Ц. Звезда
25. 09 БАК — Пролетер Б. Кар.
(у извесном смислу дерби)
Слога Б.Н.С — Раднички
2. 10 Славија Ков. — БАК
Раднички — Јединство
9. 10 БАК — Пролетер Мрам.
Раднички — Долина
16. 10 Раднички Б. Ц. — БАК
(велики белоцркванског дерби)
23. 10 БАК — Војводина Креп.
Омладинац — Раднички
30. 10 Трговачки Панч. — БАК
Раднички — ХИП Панч.
6. 11 БАК — Ц. Звезда Павл.
Будућност — Раднички
13. 11 Слога Б.Н.С — БАК
Раднички Б.Ц.—Раднички Вршац
20. 11 БАК — Јединство Кач.
Пролетер — Раднички
27. 11 Долина — БАК
Раднички — Славија

Сава Соколовић